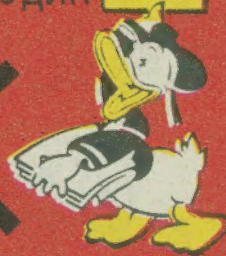
ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
23. 12. 1983. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLIV • 25 ДИН
БРОЈ 1669

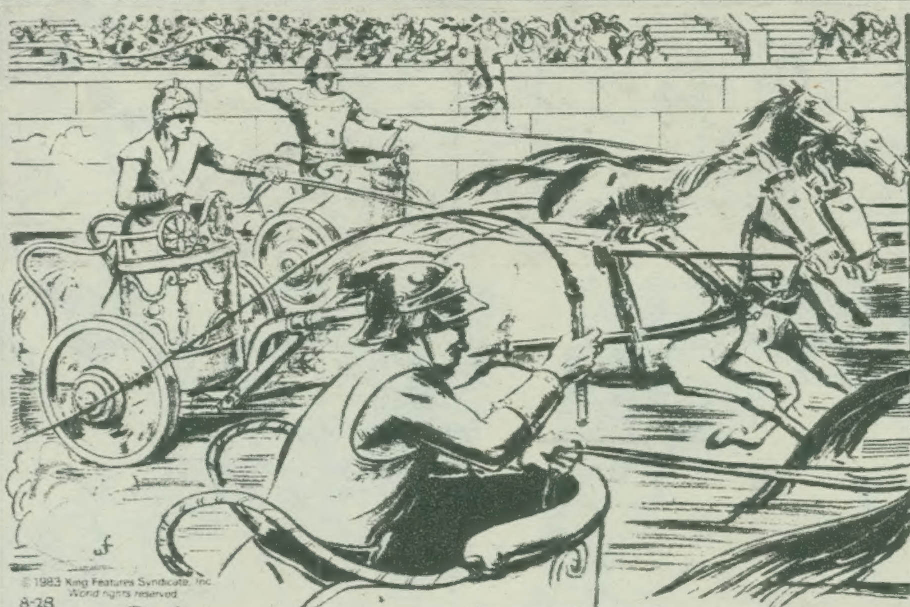

КАКО ИЗАБРАТИ ОПРЕМУ ЗА СМУЧАЊЕ

NM

Рипли

Веровали или не!

Трке двоколица

У СТАРОМ РИМУ ПОБУЂИВАЛЕ СУ МЕЂУ ГЛЕДАОЦИМА ТАКВО УЗБУЂЕЊЕ, ЧАК ПРАВУ ХИСТЕРИЈУ, ТАКО ДА ЈЕ 532. ГОДИНЕ ПРЕ Н.Е. ЗА ВРЕМЕ ВЛАДАВИНЕ ИМПЕРАТОРА ЈУСТИНИЈАНА У ГУЖВИ ПОГИНУЛО ОКО 30000 РИМЉАНА.

ДЕЦА

НА КОЈИМА ЋЕ БИТИ ИЗВРШЕН ХИРУРШКИ ЗАХВАТ У ДЕЧИЈОЈ ЧИКАШКОЈ БОЛНИЦИ ПРИПРЕМАЈУ СЕ ТАКО ШТО ИМ СЕ НА ЛУТКАМА ПОКАЗУЈЕ ОНО ШТО ИХ ЧЕКА НА ОПЕРАЦИОНОМ СТОЛУ, ПА ЧАК И САМА „ИЗВОДЕ" ОПЕРАЦИЈУ НА ВЕЛИКОМ ПЛИШАНОМ МЕДВЕДУ.

КАМЕНИ ПАС КОЈИ ЛАЈЕ

ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ, А НАЛАЗИ СЕ НА АТЛАНТСКОМ ОСТРВУ АСЕНСИОН.

ЗВЕЧАРКА

ТЕШКА 6 КГ И 800 ГРАМА, КОЈА СЕ НАЛАЗИ У ЈЕДНОЈ ШКОЛИ У ЛУИЗИЈАНИ, ИМА 30 ГОДИНА И НАЈСТАРИЈА ЈЕ ЗМИЈА КОЈА ЖИВИ У ЗАТОЧЕНИШТВУ. ПРЕМА ТВРЂЕЊУ ПРОФЕСОРА БИОЛОГИЈЕ КАВАНАУА ЖИВОТИЊА ЈЕ ДОБРОГ ЗДРАВЉА ЗАХВАЉУЈУЋИ ТОМЕ ШТО ЈЕ ХРАНЕ САМО ТРИ ПУТА ГОДИШЊЕ.

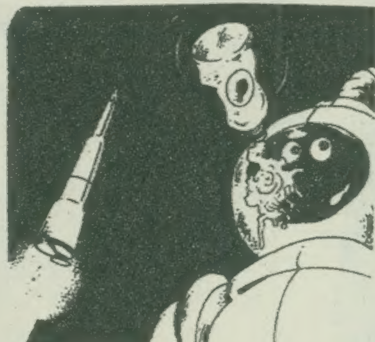
ЛУК

НА УЛАЗУ У ГРАДСКИ ПАРК У ЏЕКСОНУ, У ДРЖАВИ ВАЈОМИНГ (САД), НАПРАВЉЕН ЈЕ ОД РОГОВА ЛОСА.

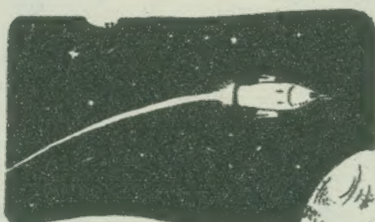
ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● астронаути су до сада били веома скромни у погледу исхране. На својим подухватима узимали су храну у облику пилула које су им обезбеђивале све неопходне хранљиве материје. Сада је, међутим, сасвим другачије. Ево, на пример, типичног јеловника који су имали и астронаути Џон Јанг и Роберт Крипен на броду „Колумбија": коктел од шкампа за предјело, бифтек, пиринач и

карфиол као главно јело и карамел пудинг на крају. Као додатак или ужину могли су још да добију шпаргле, јаја или пилећу чорбу.

●●● реч „крем" потиче од старогрчке речи „кхри(з)ма" што значи мест, уље, премаз, помада.

●●● када би се летело брзином од 28000 километара на час било би потребно 14 часова да се стигне до Месеца; 3 месеца на Венеру; 25 дана на Марс; 3 године 4 месеца и 10 дана на Уран; 17 година и 9 месеци на Нептун и 23 године и 6 месеци на Плутон.

●●● француски природњак из 18. века Филбер Камерсон је донео из Кине у Европу непознато цвеће и прозвао га хортензија по жени свог пријатеља, познатог париског часовничара Лепота који се презивао Хортенз.

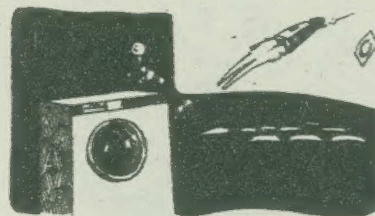
●●● кинески лекар Јанг из пекиншке болнице лечи ћелавост акупунктуром. Изгледа да је оваква терапија веома успешна: код већине пацијената и добри резултати показују се већ након три-четири месеца. И сам доктор Јанг, који је у позним годинама, више није ћелав.

●●● споменик човека у кошуљи с дугим рукавима откривен је недавно у граду Бирио, недалеко од Копенхагена. Житељи овог места подигли су споменик свом суграђанину Торгенсону који је изумео дугмад за кошуљу.

●●● директор једног биоскопа у Отлију у Великој Британији, поставио је у једном углу биоскопске сале машине за прање рубља како би привукао што

више гледалаца. Они тако сада могу мирно да одгледају филм и кући понесу опрано рубље.

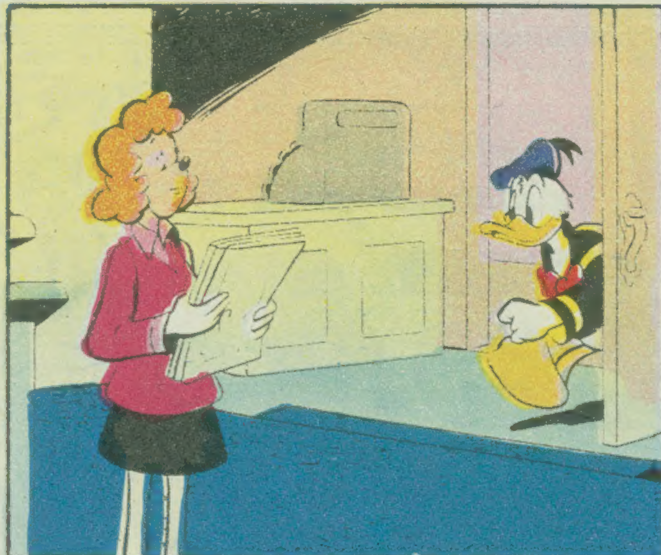
●●● Тексашанин Кил Рест поставио је заиста необичан рекорд – читавих двадесет пет дана боравио је у једној јами са седам змија отровница. Када

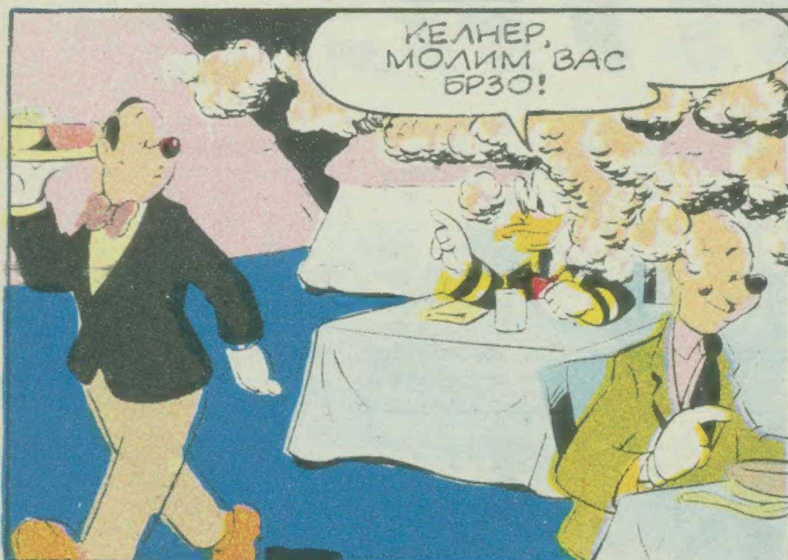
је коначно здрав и читав, али изнурен и изнемогао, изишао напоље, изјавио је да овакав подухват никад више неће поновити чак и ако неко буде потукао његов рекорд.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

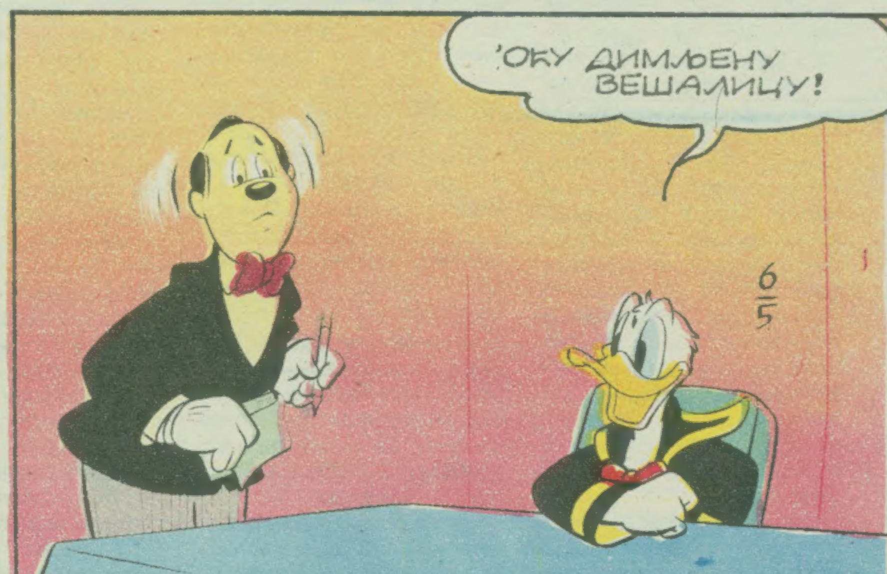

ЛУСА ТРЕБА ОБЕСИТИ!

НАЈДУЖА НОЋ У ЊУЈОРКУ

ДЕСЕТ МИЛИОНА ЉУДИ УЗАЛУД СЕ НАДАЛО ДА ЋЕ СТРУЈА ИПАК ДОЋИ, АЛИ МАЛО-ПОМАЛО СВИМА ЈЕ ПОСТАЛО ЈАСНО ДА СЕ НЕЗАМИСЛИВО ИПАК ДОГАЂА – СТАЛИ СУ ЛИФТОВИ, ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА, ПУМПЕ ЗА ВОДУ...

Средовечна жена коју је пратило шестогодишње дете мирно је скидала последњу робу са полица једне радње не дајући ни пет пара за двоје старих људи, иначе власнике продавнице, који су беспомоћно седели и плакали и не покушавајући да је спрече.

Из продавнице познате по скупој обући и нељубазним продавцима зачас је нестало све осим једне леве еспадриле која је, прљава и изгажена, стајала поред самих врата.

У ноћи између 13. и 14. јула 1977. кад је готово једина светлост у Њујорку била Статуа слободе на улазу у луку метрополе – добија струју из Њу Џерсија – у пљачку су, поред организованих банди, кренуле и читаве породице, полако и натенане као да иду на новогодишњу распродају. Нису дивљали, али су без имало гриже савести и стида пред рођеном децом коју су (брижни!) повели са собом како не би остала сама код куће, грабили све што је могло да се употреби, поједе, попије, обуче или, у крајњој линији, прода – од фрижидера и транзистора до конзерви са шунком и кикирикијем. Чим би се зачула полицијска сирена, бежали су посрћући под теретом комода, лустера, столова радио-апарата заборављали на потомке. Уплакана и унезверена деца лутала су тако сатима опустошеним улицама узалуд дозивајући родитеље. Усред свеопштег хаоса један уморан и деприминиран полицајац питао се на сав глас: – Зашто ли ја, са овом мојом платом, учествујем у свему томе?

Само двадесетак метара даље четири полицајца договарала су се како да у већ препуна кола стрпају и пребаце до станице још тројицу лопова које су управо ухватили. Срећом, наишла је друга патрола.

– Шта се може – испрсила се пред окупљеним светом жена једног од ухапшених – њега су одвели, али мене нису. Упртила је огромно огледало и кренула кући шљапкајући кроз воду која је текла из канализације. Са правим правцатим ситом у рукама и жаром рођеног трагача за златом једна друга вредница просејавала је ту исту воду надајући се да је банда која је малопре опљачкала оближњу јувелирску радњу просула бар два-три драга каменчића.

Све је стало

Тих јулских дана пре шест година паклена врућина претворила је највећи амерички град у праву сауну. У климатизованим и изолованим апартманима на Менхетну некако се, наравно, и издржавало, али у Бронксу, Харлему и Бруклину, без свих тих благодети савремене цивилизације, једва се дисало. Ваздух се просто лепио за кожу, вентилатори су се једва окретали.

У ноћи ишараној светлима свих могућих боја људи су, ослушкујући грмљавину у даљини, прижељкивали кишу. Око 20 часова грмљавина је све ближа, кише још нема. У 20,30 севнула је муња и избацила два кабла од 345 000 волти у Индијан Поинту, центру за трансформисање електричне енергије, 45 километара северно од Њујорка.

Игле на контролним таблама су полуделе – Индијан Поинт избачен је из строја јер без преносних каблова не може да дистрибуира 900 000 киловата које производи. У 20,56 севнула је друга муња оштетивши још два кабла у другом центру, у 21 час и 6 минута трећа. Усред влажне олујне ноћи муње су проналазиле, као да су бирале, најосетљивије тачке електросистема да би најзад ударом у гигантски трансформатор у 21 час и 45 минута потпуно онеспособиле функционисање читаве мреже.

– То је сплет непредвидивих околности и незго-

да, божје дело – биле су прве речи председника електрокомпаније „Едисон" која Њујорк снабдева струјом. Знао је да се људи добро сећају 1965. године кад се догодило нешто слично и кад је његова фирма модернизацију електросистема најављивала паролом: „То се више неће догодити".

Њујорк је утонуо у мрак који ће потрајати пуних 25 часова. Десет милиона људи узалуд се надало да ће струја, ипак, брзо доћи, што су уосталом и поручивали из компаније „Едисон". Мало-помало, свима је постало јасно да се незамисливо ипак догађа – стали су лифтови, подземна железница, вентилатори, пумпе за воду, гости хотела остали су у ходницима испред својих соба које се отварају само помоћу магнетске картице.

Проглашено је ванредно стање, у болнице су одмах послати покретни генератори, на брзину су установљене централе које треба да примају позиве угрожених грађана. У акцију су, међу првима, кренуле и екипе које су за неколико часова ослободиле врло стрпљиве грађане заробљене у лифтовима и подземној железници. О ономе што чека Њујорк нико није ни сањао. Бродвејски глумци довршили су представе под сноповима батеријских лампи, голи протагонисти мјузикла „Ох, Калкута" – не налазећи начин да се пробију до гардеробе – напабирчили су од публике нешто одеће и тако кренули кућама. Такси је још увек могао да се добије.

Зихернадле и понтијаци

Комесар њујоршке полиције Мајкл Код управо је вечерао код куће кад је нестало струје. Узалуд је

окретао телефонски број полицијске централе. Кад је најзад успео, издао је наређење: сви полицајци да се јаве својим станицама. Али, чак и да се јавило свих 25000 колико их има у Њујорку не би могли бог зна шта да учине у нередима који су, као по команди, почели готово истог часа кад су се погасиле последње сијалице.

Као и остали свет, и Код се надао да обећања из „Едисона" нису само празне приче. Веровао је и у то да ће се грађани понашати нормално као што је то било 1965.

Свему томе надао се и градоначелник Бим који је са свитом градских отаца прешао у Главни штаб полиције где је постојао генератор и довољно телефонских линија. Ту дугу ноћ између 13. и 14. јула преседео је у комесаревој канцеларији углавном гледајући кроз прозор у мрак. А кад би проговорио, прича је увек била иста: – У централи „Едисон" седе сами неспособњаковићи – викао је из свег гласа и предлагао, сасвим озбиљно, да управник централе Чарлс Лус буде сместа обешен.

Телефон полиције (911) просто се усијао – сваког минута преко стотине позива. На жалост, од поноћи до четири часа ујутро на улицама Њујорка било је само осам хиљада полицајаца. Кад је свануло – још три хиљаде, али премало за оно што се догађало. Разуларени мушкарци, жене, чак и деца, разбијали су излоге, извaљивали и чупали металне шипке на продавницама накита, апарата за домаћинство, одеће... Кад је тога понестало, грабили су храну, намештај, лекове, било шта – важно је само да се носи. Највише је било оних који појма нису имали шта је у кесама и кутијама којих су се домогли – један од ухапшених носио је пакет са 300 затварача за судопере, други сандук пун игала и зихернадли. Група младића развалила је челична врата салона „Понтијак" у Бронксу и педесет сјајних, нових аутомобила размилело се градом.

Ово је ноћ звери

Нико није могао да их заустави. Тридесетогодишњи полицајац причао је касније: „Ни униформа, ни сирене, па чак ни револвер нису могли да их смире. Неки су били наоружани. Пуцали су на нас, чак и на ватрогасце. Највећи број имао је ножеве, флаше и тољаге. Неки су нам говорили да су незапослени и да узимају оно што им треба. Нису схватили зашто их у томе спречавамо.

– Ово је ноћ звери – јадале су се његове колеге. – Ухватимо троје-четворо, али на њихово место дође стотину других.

Грабило се на све стране али не на исти начин – у једној четврти буквално су испражњене све продавнице, у другима су лопови постали пробирљивији. Продавницу обуће „Крес", познату по ниским ценама, нико није ни пипнуо. Из друге су однесене само кутије са разним играма. Украдена роба продавала се будзашто на зачас импровизованим тезгама.

Мало је власника који су успели да сачувају своје радње. Пред продавницом Нета Маркуса у коју је, колико јуче, стигла поруџбина скупих шиваћих машина, а продавао је и текстил, дежурало је пет-шест снажних младића са уздигнутим штаповима за безбол. Касније их је заменио камион који је затворио прилаз излозима. Кад је видео да се гомила пљачкаша око његове радње после подне знатно увећала, Нет је позвао све рођаке који су могли да помогну, утоварио машине на камион и, што је сигурно – сигурно, одвезао их кући.

Паликуће као да су се бојале да ће заостати за лоповима – на све стране буктали су пожари подметнути тек тако, из чисте забаве и беса или да одврате пажњу полиције од дугопрстих мајстора древног заната. Неко је у свеопштем метежу успео да забележи да су ватрогасци морали да се боре са 1037 пожара од којих су 65 били врло озбиљни, а преко 1700 позива били су лажни. Док су се борили са ватреном стихијом, са свих страна бацали су на њих камење, флаше, све што је могло да удари. Лопови су за то време мирно обављали свој посао прилазећи, кад се уморе, ватрогасним колима да се напију воде и мало освеже.

Преморени полицајци нису више имали ни снаге ни жеље да их гоне. Број затвореника, без преседана у историји Њујорка, наметнуо се као један од највећих проблема. Само до два часа ујутро 14. јула било је 880 ухапшених – девет пута више него 1965. кад је без струје остало 25 милиона људи, осам федералних држава и две канадске провинције. До петка ујутро 15. јула, кад је струју најзад добио цео град, број оних који су прекршили закон попео се на 3 776. Стари, напуштени њујоршки затвор познат под именом „Гробница" био је претесан да их прими, али за ову изузетну прилику морао је да буде отворен.

Пошаљите нам војску

Док је у „врућим" четвртима града владао прави пакао, елегантни Њујорк показао је свој дух: келнери из отмених ресторана изнели су на плочник столове и сервирали још увек хладан шампањац. У Метрополитен опери прекинут је балет и оркестар је засвирао познату мелодију „Игра у ноћи". Окупљени на пријатној свечаности у Гринич Вилиџу млади су слушајући транзистор иронично коментарисали позиве градоначелника на ред и мир.

У четвртак ујутро први сунчеви зраци обасјали су незапамћен призор: улице Бруклина и Бронкса по којима су се на све стране вукле изгажене кобасице и разливао одавно отопљен сладолед, готово да су подсећале на ратна разарања – разбијени излози, испражњени рафови, гомиле стакла... Оно што је остало иза пљачкаша односила је прљава вода из сломљених хидраната.

У 9 часова и 45 минута струју су добили само неки делови града. Зазврјали су алармни уређаји али пустошење је настављено несмањеном жестином.

Бојећи се да ће следећа ноћ бити далеко гора од претходне и да ће се метеж претворити у улични рат, градоначелник Бим и комесар Код замолили су, врло опрезно и „издалека" гувернера државе Њујорк Хјуа Керија да у метрополу пошаље 250 војника који би помогли – у контроли саобраћаја. На њихову, и не само њихову, срећу, струја је полако долазила у све делове града регулишући, уместо поменутих војника, чудне и несвакидашње токове „саобраћаја" на њујоршким улицама.

Живот је почео да се нормализује. Прве, грубе статистике показале су да је опљачкано око 2000 пословних просторија и однесено ствари у вредности од најмање милијарду долара. Стотине људи нашле су се у болницама, повређена су укупно 44 ватрогасца, 418 полицајаца дуго је видало ране од најразноврснијих „пројектила" које је подивљала маса бацала са свих страна.

Стари свет је пренеражен

Одмах по доласку струје почела су нагађања о узроцима ове експлозије безакоња. „Живот у гетима и дан-данас је тежак и бруталан... Неподношљива врућина истерује људе из врелих станова на улице и плочнике на којима се досађују. Ту је и притисак сиромаштва у неким деловима Њујорка где је незапосленост достигла ниво из времена велике економске кризе 1929. Али, трговци ће поново отворити и попунити своје радње, сами или уз помоћ државе" писало је тих дана у новинама. „Власти су забринуте због нечег другог – због рефлексне реакције становника гета да крену у харање у тренутку кад се угасило светло. А у време несташице енергије таквих прилика свакако ће још бити".

– Чекали смо овакво нешто – рекла је једном новинару деветнаестогодишња Лидија Рид.

– То је прилика да дамо одушка свом гневу – умешао се човек који се ту затекао.

– Слушај, – рекао је репортеру један од лопова затечен на делу, сав срећан што ће се појавити на телевизији – све то припада народу а трговци су лопови.

У петак ујутро у новинама је могло да се прочита шта Европа каже на све то: „стари свет" био је пренеражен потпуним отказом дисциплине у „новом свету". „Оправдања за технички промашај лакше ће се наћи него за појаву која може бити схваћена само као социјална" јављали су извештачи. Јер „нестанак струје имао је и те какав утицај на стотине установа и служби међународног значаја. Обустављен је рад берзе у Волстриту, што се одмах одразило и на берзе у Чикагу, Лос Анђелесу, као и на берзанске акције многих фирми у другим земљама јер се оне равнају према кретањима Дау Џонса и америчке берзе.

Њујорчани су на догађај гледали као на сложено чудо немоћи велике цивилизације због кога су врло брзо наименовали три истражне комисије: прву је одредила сама компанија „Едисон", другу градоначелник Бим који је неколико часова после нестанка струје 13. јула увече захтевао да се директор централе „Индијан Поинт" сместа казни вешањем, а сад се ипак задовољио покретањем поступка против њега. Трећу комисију одредио је председник Џими Картер подсећајући одговорне из „Едисона" на обећање које су дали 1965. године: „То се више неће догодити".

Н. С.

БИОГРАФИЈА ЗА 1 МИНУТ

ЧАРОБЊАК ИЗ МЕНЛО ПАРКА

ТОМАС АЛВА ЕДИСОН

РОЂЕН ЈЕ У СИРОМАШНОЈ ПОРОДИЦИ, ПА ЈЕ ЈОШ КАО СЕДМОГОДИШЊАК ПОЧЕО САМ ДА ЗАРАЂУЈЕ ЗА ЖИВОТ ПРОДАЈУЋИ НОВИНЕ. ВРЕМЕНА ЗА ШКОЛУ НИЈЕ ИМАО АЛИ ЈЕ ЗАТО КОРИСТИО СВАКУ ПРИЛИКУ ДА НЕШТО САМ НАУЧИ... ЈЕДНО ВРЕМЕ ПРОДАВАО ЈЕ НОВИНЕ И У ВОЗУ, СВЕ ДОК СЕ ЈЕДНОГ ДАНА ЛАБОРАТОРИЈА КОЈУ ЈЕ НАПРАВИО У КУПЕУ ЗА ПУШАЧЕ НИЈЕ ЗАПАЛИЛА. ОД ЋУШКЕ КОЈУ МУ ЈЕ КОНДУКТЕР ПРИЛЕПИО ЗА РАСТАНАК, ЕДИСОН ЈЕ ЗАУВЕК ОГЛУВЕО.

ИЗ ЛАБОРАТОРИЈЕ У МЕНЛО ПАРКУ КРАЈ ЊУЈОРКА КОЈУ ЈЕ ОСНОВАО И У КОЈОЈ ЈЕ РАДИО ДО СМРТИ ИЗАШЛО ЈЕ ПРЕКО ХИЉАДУ ПРОНАЛАЗАКА: ЕЛЕКТРИЧНА СИЈАЛИЦА СА УГЉЕНИМ ВЛАКНОМ, ФОНОГРАФ (ГРАМОФОН), МИКРОФОН, МЕГАФОН, ТЕЛЕГРАФСКИ АПАРАТ КОЈИ ОТКУЦАВА ШТАМПАНА СЛОВА...

МЕЂУ ПРВИМА ЈЕ САГРАДИО ЕЛЕКТРИЧНУ ЦЕНТРАЛУ, УСАВРШИО ТЕЛЕФОН, АКУМУЛАТОР...

И ФИЛМСКА УМЕТНОСТ ИМА РАЗЛОГА ДА МУ БУДЕ ЗАХВАЛНА: ЊЕГОВИ АПАРАТИ ПРЕТЕЧЕ СУ КИНОПРОЈЕКТОРА И КАМЕРА, ПРВИ ЈЕ УПОТРЕБИО ЦЕЛУЛОИДНУ ФИЛМСКУ ТРАКУ, ЕКСПЕРИМЕНТИСАО СА СИНХРОНИЗОВАЊЕМ СЛИКЕ И ТОНА И САГРАДИО ПРВИ ФИЛМСКИ АТЕЉЕ НА СВЕТУ.

РОЂЕН 1847. У МИЛАНУ, ОХАЈО – УМРО 1931. У ВЕСТ ОРЕНЏУ, ЊУ ЏЕРСИ.

МЕЂУНАРОДНИ

Године 1936. Југословенски кинолошки савез постао је редован члан Међународне кинолошке федерације (FCI), организације која води стручну и јединствену евиденцију о око 400 раса паса у свету. Она раса коју по предлогу националног кинолошког савеза призна FCI сматра се аутохтоном, односно оригиналном, изворном. Међу тих 400 раса паса налази се и 11 које су пореклом и изгледом везане за наше поднебље. Дванаеста наша раса, тзв. торњак, којег је признао Кинолошки савез Југославије, такође ће, вероватно, бити верификован код FCI.

Међутим, шта је све потребно да би једна раса паса била међународно призната као аутохтона?

Национални кинолошки савези утврђују такозвани стандард одређене расе, за коју сматра да потиче са његовог подручја и да је јединствена у свету, односно да је у складу са кинолошком систематиком FCI. То значи да је једна раса аутохтона по пореклу, изгледу, особинама и да по тим одликама није пријављена Међународној кинолошкој федерацији.

1 ДАЛЕКИ ПРЕДАК – ВУК – Складно грађен, врло снажан, миран, доброћудан, неподмитљив, али врло оштар – то је чувени шарпланинац, пас обрастао дугом, густом и доста грубом длаком, дугачком до 12 центиметара. Од давнина се гаји на Шарпланини, по којој је и добио име. Сматра се да потиче од пса који је припадао групи молоских паса: молос је био пастирски пас старих Епираца а име је добио по једном илирском племену. Овај пас, опет, води порекло од тибетанске доге и предњеазијског пса. Директан предак тибетанске доге је – црни тибетски вук. Године 1932. појавио се пас под називом илирски овчар да би седам година касније био признат под тим именом. Међутим, тек 1956. године назван је својим правим именом – југословенски овчарски пас или шарпланинац. Неки примерци проглашени су за међународне шампионе у лепоти. Мужјак шарпланинац мора бити висок изнад 56, просечно 62 центиметра, док женка мора да буде изнад 54 центиметра. Најпожељнија је сивозелена и тамносива боја. Прелази боја не смеју да буду јасно оивичини и да дају утисак шаренила.

2 ЗАПИС ИЗ 1374. ГОДИНЕ – У групи овчарских паса хрватски овчар је једна од најстаријих раса. Први писани документ о постојању ове расе потиче из 1374. године кад га спомиње ђаковачки бискуп Петар. Четири века касније бискуп Петар Бакић у свом делу „О животу народа и о сточарству у Ђакову и његовој околини лета Господњега 1719. године" такође пише о овим псима и констатује да се нису променили у односу на оне које је описао бискуп Петар 1374. Из времена од 1737. до 1752. потиче доста докумената о хрватском овчару. Фрањо Сертић записује 1854. године да ђаковачку ергелу чувају управо ови овчари, пси црне боје. Чистокрвним примерцима допуштено је само неколико белих длака и нешто белине на грлу, грудима и ногама. Висок до 50 центиметара, храбар и живахан.

3 ЈУНАК ВОЛТА ДИЗНИЈА – Некада је познати далматински пас или далматинац био ловачки пас, тачније гонич – зечар. Међутим, данас се не користи за лов већ живи поред човека као кућни пас. Убраја се у групу најстаријих раса паса јер први подаци о њему потичу из времена старог Египта пре 6000 година. Неки страни кинолози тврде да је далматинац пореклом из Шпаније, Египта па чак и из Индије (Бенгал), али је на основу стандарда који је прописао и предложио Југословенски кинолошки савез, овај пас регистрован 1948. године код Међународне кинолошке организације као југословенска раса пса. Значајан податак о његовом пореклу су записи неких западних путописаца из половине 13. века који су боравили у Далмацији,описавши беле псе са црним тачкама. О њима је такође писао спомињани бискуп Петар 1374. године називајући их „canis dalmaticus" – „далматински пас". Далматинац је одувек привлачио велику пажњу љубитеља паса тако да је његов лик приказан на грбовима племићких породица. Најстарији познати грб са овим псом потиче из 1540 године. За време владавине Оливера Кромвела далматинци се масовно уносе у Енглеску. Први клуб љубитеља далматинаца основан је у Немачкој 1920. године. Године 1961. FCI признаје га као нашу расу паса. На свој начин прославио га је Волт Дизни чувеним цртаним филмом „101 далматинац". По кинолошким правилима основна боја овог пса је бела са црним или смеђим пегама. Мужјак је висок до 60, а женка до 55 центиметара.

4 ЗА БЕГОВЕ – Босанског оштродлаког гонича или барака, једну од најстаријих раса паса на Балкану, код нас су узгајали босански бегови. Међутим, о њима је писао још старогрчки књижевник и историчар Ксенофон. Записи о њему налазе се и код неких староримских писаца. Код нас је најчешћи у Босни и Херцеговини, а назив барак добио је по турској речи која означава космат или рундавог пса. Називан је и келтски, односно илирски гонич, како је и стандардизован 1948. године. Доцније је и у међународној кинологији усвојен назив босански оштродлаки гонич или барак. Основна боја овог пса је пшеничножута, жутоцрвена, земљаносива или тамносива. Висок је до 56 центиметара и тежак око 20 килограма. Упоран, храбар, темпераментан.

5 ГОНИЧ СА ПЛАНИНЕ – Југословенски планински гонич је ново име за пса који је раније називан алпски гонич или алпинац, што упућује на његово порекло. Данас је, међутим, раширен по целој Југославији и сматра се као и остали гоничи, изворним ловачким псом. Назив југословенски планински гонич усвојен је 1948. године на заседању FCI на Бледу. Основна боја овог пса је црна као лак са лисичијецрвеном до рђастожутим палежом на ногама, глави и изнад очију. Белине су допуштене само на прсима у облику беле мрље пречника око пет центиметара. Висок је до 55 центиметара.

6 НА ЦЕЛОМ БАЛКАНУ – У групи наших аутохтоних гонича балкански гоничи су најраспрострањенији, не само у источним и јужним деловима Југославије него и на целом Балкану. Упркос кретањима и сукобима народа на простору где се налазио овај пас, он је ипак задржао чистоту расе, захваљујући својим јаким генетским особинама, мада није вршена готово никаква селекција. Тек после другог светског рата у нашој земљи почела је планска селекција тако да је балкански гонич стандардизован 1948. године. Основна боја је лисичијецрвена или жутоцрвена са црним плаштом или седлом. Плашт досеже до главе, на којој су црне мрље на слепоочницама. Висок до 56 центиметара и тежак око 20 килограма.

7 ЗА ЛОВЦЕ ПАНОНСКЕ НИЗИЈЕ – Порекло посавског гонича су крајеви уз реку Саву. Међутим, некада је гонича ове боје и облика било у целој Панонској низији: добар и послушан он је ловцима био од изузетне користи. Касније се узгајао и у другим деловима наше земље. Регистрован је код FCI 1955. године као крашки гонич, да би касније добио данашње, познатије име. Од овог пса или од изумрлог панонског гонича узгојена је у Мађарској раса тричара – вижла. Посавски гонич је пшеничнорумен у свим нијансама. Дозвољене су беле ознаке на глави у виду цвета, звезде, пруге, пеге. Уобичајен је бели оковратник и пруга под вратом, као и белина на грудима, трбуху, доњим деловима ногу и врху репа. Висок је до 58 центиметара, а тежак до 18 килограма.

8 НАЈЛЕПШИ МЕЂУ ГОНИЧИМА – Југословенски тробојни гонич, балкански гонич са белинама, житељ целог Балкана, сматра се најлепшим међу свим гоничима света. Основна боја је лисичија или жутоцрвена, са црним плаштом или седлом. Плашт досеже до главе, на којој су црне мрље на слепоочницама. Бела боја се простире преко главе у облику лисе, беле пеге или белега на челу, испод и око врата као делимична и потпуна огрлица, на прсима до прсне кости, на доњим деловима ногу и врху репа. Висок до 55 центиметара, чврст, одлучан и врло темпераментан.

9 СА ТИЦИЈАНОВЕ СЛИКЕ – Истарски краткодлаки гонич, са типичним наранџастим пегама по телу, најраспрострањенији је међу гоничима у западним деловима наше земље. Његов изворни облик потиче из Египта. У гробници фараона Тутмоса III, који је владао од 1505. до 1450. п.н.е., пронађена је слика на којој је приказан бели гонич врло сличан нашем псу. Из прве половине 16. века потиче и једна Тицијанова слика која приказује данашњи тип истарског гонича. Нашем псу, по боји и ознакама, једнак је „порцулански гонич" из Француске. Познато је, наиме, да је Лудвиг XII, љубитељ лова и паса, парио белог пса и св. Хуберта типа талбот са непознатим белим гоничем. Записано је да гонич потиче из Италије, али у тој земљи није било белих, аутохтоних гонича. Како је Истра дуго била под влашћу Млетачке републике, сасвим је разумљиво да су Италијани одводили псе из Истре, па је према томе, тај непознати гонич – наш пас. Основна боја истарских краткодлаких гонича, стандардизованих 1948. године, је снежнобела. Уши су наранџастожуте боје, која прелази преко основе ушију на обе старане, до очију и око њих, па изгледа да на глави има лепу маску. Недопустиво је да постоји и трећа боја, сем беле и наранџасте, какве су и пеге по телу. Висок до 56 центиметара, тежак до 20 килограма.

10 ОШТРОДЛАКИ С ЈУГА – Истарски оштродлаки гонич идентичан је по боји и ознакама свом најближем сроднику – краткодлаком истарском гоничу. Разлика је само у оштрој, тврдој длаци. И ови пси воде порекло с Југа. Крајем прошлог века Италијани су овог гонича користили за оплемењавање њихових птичара. Боје и изглед дозвољени су као код краткодлаког гонича.

11 НАЈМЛАЂИ МЕЂУ НАШИМ РАСАМА – То је челично сив, паметан и врло храбар пас, висок до 60 центиметара у групи овчарских паса крашки овчар припада групи најмлађих раса. Званично је признат тек 17. марта 1968. године у Словенској Бистрици. О снажним и добрим овчарским псима из Словеније писано је још у другој половини 17. века. Творац немачког овчара Макс фон Стефаник такође је 1917. године писао о словеначком овчарском псу, који је први пут званично приказан на изложби у Бечу 1929. године. Међународно признато име му је крашки овчар.

И. Л.

ШАМПИОН ЛЕПОТЕ

НОВА ЗАГОНЕТКА
У „ВОРМИНСТЕРСКОМ ТРОУГЛУ"

ДА ЛИ СЕ ОВДЕ СПУСТИО НЛО?

СЛИЧНИ ТРАГОВИ ТАЈАНСТВЕНОГ ПОРЕКЛА ВЕЋ ДУЖЕ ВРЕМЕ ПОЈАВЉУЈУ СЕ У ОБЛАСТИ ВЕСТБЕРИЈА, У ЕНГЛЕСКОЈ. ПОЛИЦИЈА ИСКЉУЧУЈЕ МОГУЋНОСТ ДА СЕ РАДИ О НЕЧИЈОЈ ШАЛИ

Тајанствени отисци савршеног облика и у одређеној размери на једном пољу под кукурузом у близини Вилтшира, у Покрајини Вестбер, у Енглеској, узбудили су крајем овог лета Велику Британију. Сви говоре да се највероватније ради о траговима које је на пољу оставила тајанствена летелица. У то највише верује становништво из ове области коју Енглези иначе називају „Ворминстерски троугао" јер се ту, кажу, почев од шездесетих година па надаље стално догађају чудне појаве и виђају неидентификовани летећи објекти.

Стручњаци који се у Великој Британији баве овим феноменима одмах су се сјатили из свих крајева земље да на лицу места извиде ствар и сами можете да видите шта су тамо пронашли: усред кукурузног поља стоји круг пречника петнаест метара, око кога су на идеалној раздаљини распоређена четири мања круга чији пречници не прелазе пет метара. Све у свему, израчунато је да је објекат који се евентуално ту спустио има пречник од четрдесет метара и да је тежио бар неколико десетина тона!

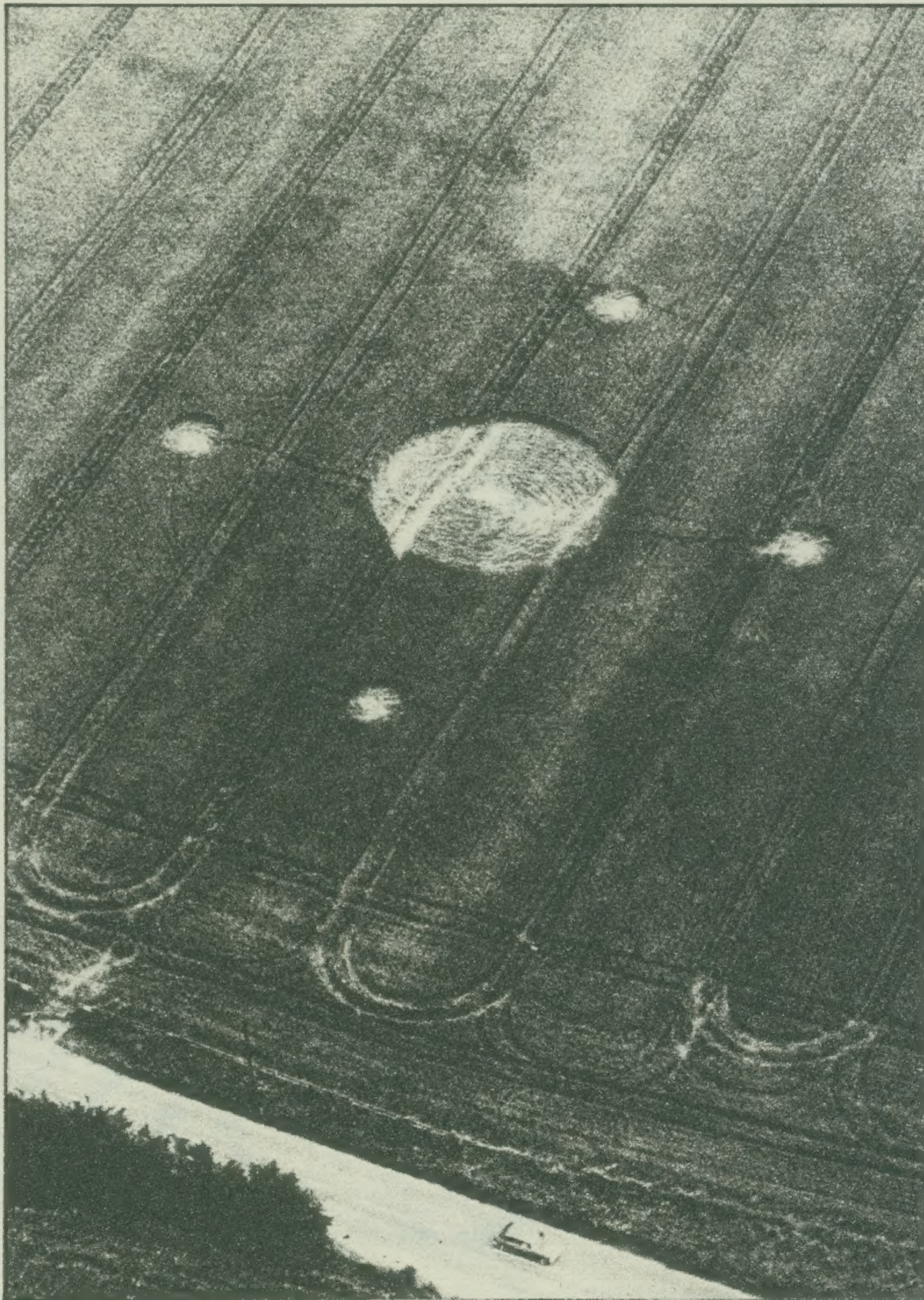
Иако је ово чак и званичан извештај стручњака, има неповерљивих који сматрају да необичан цртеж није ништа друго него дело доконих шаљивџија или, у најбољем случају, неки природни феномен. Џенет Поинтер, супруга Стена Поинтера који је иначе власник овог земљишта, упорно верује да је то дело ваздушног ковитлаца јер су они у овој области заиста веома чести и изазивају необичне и нерпедвидљиве појаве. Међутим, у то би, у овом случају, и највећи лаици тешко поверовали. Стен не искључује могућност да је овај цртеж у кукурузишту могла да начини и нека пољопривредна машина али, каже, сасвим је очигледно да осим његових машина које су оставиле одређен траг у виду паралелних линија, у поље није улазио нико други.

Има и оних који су се присетили да су слични трагови у многим областима широм света откривени из ваздуха, помогли археолозима да пронађу остатке из прошлости који су хиљадама година лежали закопани одмах испод површине тла – најчешће мегалити из времена кад је подигнут и свима познат Стоунхенџ који ће највероватније остати једна од највећих мистерија свих времена. Ово ће још бити проверено.

Полиција је у својим изјавама веома уздржана, мада, покушавајући да што реалније сагледа ствар, закључује да је то ипак исувише за једну шалу. Јер, да би неко у датим условима уцртао ове трагове, морао би да се послужи инструментима геометра и при том изгази кукуруз, а затим да усред поља хеликоптером спусти велику косилицу.

Коме би се и зашто то исплатило?

С. И.

ОВО ЈОШ НИСАМ ВИДЕО!

– Тајанствени кругови који су се изненада појавили на кукурузном пољу пољопривредника Стена Поинтера из градића Вилтшир савршено су округли и симетрично распоређени тако да се свима чини да је на ово место атерирао неки летећи тањир. Највише због тога што је ова област, кажу, већ позната по томе да се у њој појављују неидентификовани летећи објекти. „Кад сам тог дана кренуо кући, за мном су на пољу остали само паралелни трагови мог трактора" – каже Поинтер. „Сутрадан сам усред кукуруза приметио кругове. Тако нешто још никад нисам видео!"

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

КРИВ ЈЕ ВУЛКАН

Свашта ће људи урадити да би некако избегли плаћање заосталих дугова. Један пословни човек из Мортон Гроува у Илиноису је, рецимо, објавио сопствену читуљу у новинама, а онда исечке разаслао многобројним повериоцима.

Нека жена из Фаргоа у Северној Дакоти објаснила је своје вишемесечно закашњење у отплати дугова овако: на путу до поште где је намеравала да уплати новац који дугује, оклизнула се, пала и изгубила већ исписане чекове. Па шта онда? Па, сад мора да сачека да се снег отопи да би их нашла, покушала је да објасни повериоцима.

Ова и слична измишљена оправдања сакупио је Лес Киршбаум, директор „Мид-континент аџастмент ко", фирме која се већ десет година бави утеривањем дугова. Киршбаумова омиљена лаж је објашњење једног пословног човека: „Касним са отплатама зато што је вулканска прашина са Маунт Сент Хеленса запушила компјутер који исписује чекове".

Не призивају сви у помоћ снег, вулкане и компјутере. Неки (такође пословни) човек тврдокорно се држао објашњења да му је књиговођа умро и да не може да нађе новог коме би поверио своје књиге – пуних шест месеци.

КОЛИКО ЗАГРЉАЈА

Многи појма немају, али другог октобра ове године установљен је један нови празник. Међународни дан загрљаја. За почетак га је славило петнаесторо добровољаца окупљених око покретача, двадесет деветогодишњег пожарног инспектора Џона Мек Кензија из Питсбурга, САД.

Славље је ове године почело на паркиралишту болнице у којој је инспектор Џон запослен и то тако што су Мек Кензи и његови следбеници прилазили пролазницима са молбом да их загрле. Да

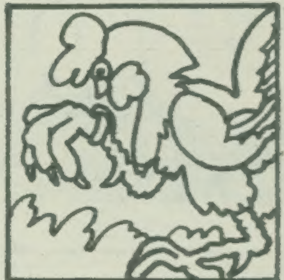
не би било забуне, активисти су на себи имали мајице с натписом: „Терапеут за грљење". Сви до једног од педесетак пролазника пристали су драге воље на терапију.

– Урадили смо то зато што су нам свима да бисмо преживели потребни загрљаји – објашњава Џон Мек Кензи.

Колико загрљаја. Апсолутни минимум је три до четири дневно, тврди Џон, а он ваљда зна...

КОКОШКЕ СПАСАВАЈУ КРОКОДИЛЕ

Груба кожа на доњем делу кокошјих ногу све доскора је сматрана потпуно безвредном и неупотребљивом. Међутим, швајцарски часовничари открили су да је та кожа одличан материјал за каишће на ручним часовницима. Кожа с кокошјих ногу смањиће цену каишће и тиме повећати њихову продају, а истовремено ће утицати на смањење одстрела крокодила и гуштера, чија се кожа у последње време све више користила као сировина.

ПОЛИВИНИЛ-САЛАТА

Неке главице салате коштају петнаест долара и када су старе пар месеци. Оне о којима је овде реч, уопште нису за јело, мада су толико сличне правима да би чак и лопове требало да преваре.

Поливинилске главице производи једна фирма из калифорнијског града Торанса, а служе за скривање драгоцености. У свакој главици се, наиме, налази пластична посуда за накит или новац. Када власник крене на пут или одмор, дијаманте ставља у салату, салату у фрижидер....

Уместо главице салате, могла је то да буде и нека друга „воћка", важно да се лопужа обмане, објашњава произвођач који је на идеју да производи по-

ливинил-главице дошао после једне новинске вести о пљачкашима који су у одсуству власника преврнули и „очистили" све у једном стану. Све сем фрижидера.

ХЛАДНО – ТОПЛО

У Амазонији, у бразилским прашумама, изводе се опити који треба да покажу какав утицај имају тропске шуме на састав атмосфере. На први поглед изгледа да ту нема шта да се проучава пошто се зна да су шуме главни снабдевачи кисеоником и да их не називају узалуд „зеленим плућима" планете. Међутим, неки научници сматрају да у том погледу шуме дају ефекат раван нули: распадање растиња узима приближно исто толико кисеоника колико га то исто растиње испушта у ваздух на рачун фото-синтезе. Другачије је са утицајем растиња на атмосферске падавине. Сматра се да у Америци половину воденог талога дају саме шуме које своја испарења испуштају у атмосферу.

Најзад, шумски пожари такође представљају предмет проучавања, и то без обзира да ли су стихијски или изазвани намерно да би се неки терен раскрчио и употребио за пољопривреду. При сагоревању дрвета стварају се огромне количине угљен-моноксида што доводи до повишења просечне годишње температуре.

На питање колико од постојања прашума човек има користи, научници још не знају да одговоре и њихова мишљења често су сасвим супротна. У једном су се ипак сви сложили: проучавања треба наставити.

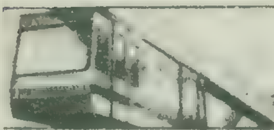
Обавештење читаоцима

ЗАБАВНИК УСКОРО КАКАВ ЈЕ И БИО

Ево нас опет заједно! Као што сте сигурно приметили „Забавник" изгледа нешто другчије него што сте навикли јер се и даље штампа под ванредним околностима. Да вас подсетимо: у понедељак 5. децембра у ротацији Дубоке штампе НО Политика дошло је до снажне експлозије која је ранила пет радника и оштетила машину на којој се штампа не само „Политикин забавник" већ и сва недељна издања ове велике новинске куће. Недељни листови су морали да буду штампани другачије, највећи број у црно-белој техници. „Забавник" је учинио све да читаоци што мање осете последице ове хаварије, у чему су нам за прошли број притекле у помоћ колеге из „Борбе". Овај број је штампан у „Политици", на малој ротационој машини коју експлозија није оштетила, и због тога је морао бити промењен распоред страница, посебно колорних. Верујемо да вам ове привремене промене неће сметати да пронађете своје омиљене јунаке, рубрике и странице. Поготову што екипе стручњака раде даноноћно како би машину оспособили за рад тако да ћете већ за неколико бројева имати у рукама „Забавник" на какав сте научили.

РЕДАКЦИЈА

ВАГОНИ ДОЛАЗЕ НА ПОЗИВ

Ускоро ће у Дортмунду прорадити прва електрична жичана железница у Западној Немачкој. Намена јој је да пребацује студенте од места где се одржава настава, до два института на периферији града. Студенти и наставници више неће морати да долазе уским и стрмим улицама које воде до института удаљеног од центра 3 километра, сем ако нису љубитељи пешачења. Жичана железница има само два вагона и у сваки од њих може да стане 45 особа. Максимална брзина износи 50 километара на час. Вагони долазе на станице у граду и код института по позиву путника. Довољно је притиснути дугме и причекати не дуже од три минута. Брзину и сигурност на овој жичари контролише компјутер.

И ЈЕФТИНИЈЕ И КОРИСНИЈЕ

У последње време Американци пију кафу без кофеина, пуше цигарете без никотина, једу уље без масноће и слаткише без шећера. Сад већ многи произвођачи рекламирају и вино и пиво без алкохола: на рафовима продавница појавио се шампањац који није, као остали, направљен од грожђа, али је и даље пенушав и по укусу сличан правом. Слично је и са безалкохолним пивом. Није за занемаривање ни податак да су ови нови напици и много јефтинији, да не говоримо о користи за организам.

ЛЕТЕЛИЦА ЗА СВА ВРЕМЕНА

Змајеве су прави, колико се зна, почели да употребљавају Кинези још у 2. веку пре н.е. Њихови ратници користили су их за израчунавање даљина, а рибари за обележавање мамаца.

Када су пре хиљаду година пренети у Јапан, практично је устукнуло пред симболичним. Сваки облик тада је добио и своје значење: змајевима у облику аждаја призивало се благостање, онима у облику ждрала или корњаче дуговечност. При том је и свака област имала карактеристичан облик: небом изнад Јокосуке лепршали су тонби (јастребови) и тонгари (у облику врха копља), над Нагојом су лепршали инсекти и лепезе, над Суругом ратници.

Европа је на змајеве морала да причека до 16. века, а онда је врло брзо почела да их користи у научне сврхе. Године 1749. Александар Вилсон употребио је змајеве да би измерио температуру ваздуха, њима се 1752. послужио и Бенџамин Френклин приликом испитивања муња, захваљујући змајевима је сер Џорџ Кејли до 1804. формулисао основне принципе аеронаутике. У прошлом веку, све до појаве авиона који су их потиснули, користили су се за снимање из ваздуха и спасавање бродоломника.

Једно време се чинило да је доба змајева прохујало у неповрат, али су небо данас поново прошарали многобројни љубитељи летења на змајевима. Пуштају их у ваздух и забаве ради, на протестним митинзима, па чак, тако осавремењски – и у рекламне сврхе.

И ВЕШТАЧКЕ ПТИЦЕ ЛЕТЕ

Амерички сликар Кен Џонсон има заиста необичан хоби: већ двадесет година конструише моделе птица и инсеката. Данас их има већ 128. Начињени од бамбуса, лаких и танких металних прутића и танких провидних опни, ови модели веома личе на живе птице и инсекте. Најзанимљивије је, међутим, то што сви модели имају сићушне моторе и могу да лете. Најмањи од свих је модел једног лептира тежак свега пола грама који може да лети двадесет секунди. Нови модели ће, како обећава Џонсон, летети и по неколико минута.

ХАЛО... ИСКЉУЧЕНИ СТЕ!

Енглези к'о Енглези, не могу без удружења и, наравно, правила којих строго морају да се придржавају сви чланови. У Удружење љубитеља прошлости, основано пре неколико година, могу да ступе само они који категорички одбацују све благодети савремене цивилизације. Рецимо, не смеју да путују аутомобилом и возом, да лете авионом, слушају радио, гледају ТВ-програм, да фотографишу и да буду фотографисани и тако редом. Ко прекрши само једну од многобројних забрана, избацује се из Удружења. То су најбоље осетила двојица, сад већ бивших, чланова јер су се замислите само, телефоном распитивали за кад је заказана следећа седница Удружења!

ПРВИ СТРАНАЦ – РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

Иако су се Јапанци давно отворили према свету, иако велики број странаца своје домаћине подучава страним језицима у Јапану, до сада ниједан страни професор, ма колико познат био, није могао да заузме редовно место на некој катедри у тој земљи. Сада је и тај неписани закон поништен када је Џорџ Хол, педесет осмогодишњи професор хемије из Велике Британије почео да предаје на универзитету у јапанском граду Кобеу. Професор Хол, пензионисан на универзитету у Нотингему, стручњак је за квантну хемију и стално место у Јапану добио је захваљујући помоћи добитника Нобелове награде за хемију 1981. Кенићија Фукуија са којим је често сарађивао. Тај вештачки лед који је страним професорима бранио да дођу у Јапан пробио је у ствари још раније професор Цујоши Хасегава, који сада предаје у славистичком центру на Универзитету Хокаидо, али, како натурализовани Американац, професор Хасегава је ипак био јапанског порекла.

ПЛАСТИЧНИ ЦРВИ МАМЕ РИБЕ

У време вештачког цвећа, вештачког срца, кад се људи већ увелико хране синтетички спремљеном храном, нико ипак није мислио да ће једног дана и животиње моћи да наседну и уместо природне, пређу на вештачку исхрану. Тако нешто успело је Јапанцима који увелико лове ракове синтетички спремљеним мамцем!

Једна јапанска фабрика, у северном граду Хакодатеу, специјализована за рибарску опрему, већ производи мамац на који рачићи и крабе јуре као луди. Мало рибљег уља, изнутрица и материје која све то повезује стварајући чврсту масу и ето јевтиног мамца који се већ показао као одличан. Извршени су експерименти: у кавезе-замке за ракове стављена је и риба и овај нови вештачки мамац. Победио је вештачки за скоро сто одсто.

Не само да је нови мамац, који слободно може да се назове вештачким, јевтин, него је и лак за смештај на бродовима, дуго остаје употребљив ван фрижидера или ледара и јапански рибари, који су иначе везани за традицију кад је у питању приватан живот, изгледа да ће на традиционалне мамце брзо заборавити.

ТРКА ЗА КУПЦИМА

БОКСЕР ДОБИЈА ПОЈАЧАЊЕ

НЕМИЛОСРДНА БОРБА ЗА СВЕТСКО ТРЖИШТЕ ПРИМОРАЛА ЈЕ BMW ДА СМИСЛИ НЕШТО НОВО – МОТОР СА ГЕНЕРАЦИЈСКОМ ОЗНАКОМ К 100 КОЈИ ЋЕ БАВАРСКУ КУЋУ КОШТАТИ „САМО" 450 МИЛИОНА МАРАКА!

Времена се мењају. Некад чувени „бемвеац", сан многих љубитеља мотоциклизма, умало да престане то да буде. Јер, испоставило се да мотор који га покреће не може успешно да се носи са јапанским конкурентима. Да не би изгубила трку у којој је почела да заостаје, баварска кућа је одлучила да се одрекне мотора који је својевремено избацио у врх светских произвођача. Међутим, то не значи да је „боксер", популарни мотор Макса Фрица, дефинитивно скинут са покретних линија: шездесетогодишње усавршавање дало је одређене резултате, па је закључено да је још довољно добар али за мотоцикле класе до 800 кубика. За оне јаче направљен је мотор са 4 цилиндра потпуно нове конструкције. Ознака му је К 100.

Основни модел К 100 и К 100 RS са спортским оклопом и опремом. (брзиномер с дневним путомером) обртометар и дигиталин часовник.

За конструкцију новог мотора, BMW се није устручавао да се послужи и искуствима стеченим на аутомобилима, па тако четири цилиндра, са по два вентила сваки, имају хлађење водом. Следећа „позајмљена" особина су две брегасте осовине које покреће ланац. С обзиром на те позајмице баварска кућа може да буде сигурна да је огромна средства која је издвојила дала у нешто што ће се лако препознати.

По угледу на формуле

Цилиндри новог мотора су хоризонтално положени што је доста неуобичајено ако се имају у виду мотори аутомобила. Линијски су поређани на левој страни док је десна „резервисана" за картер за уље. Ова идеја дизајнера Јозефа Фрицвенгера показала се као одлично решење јер је тежиште, као и код „боксера", остало ниско. Са горње лако приступачне стране постављене су свећице и карбуратори а са доње, издувне гране мотора. За подешавање вентила па чак и за неке обимније захвате није потребно да се мотор вади из рама.

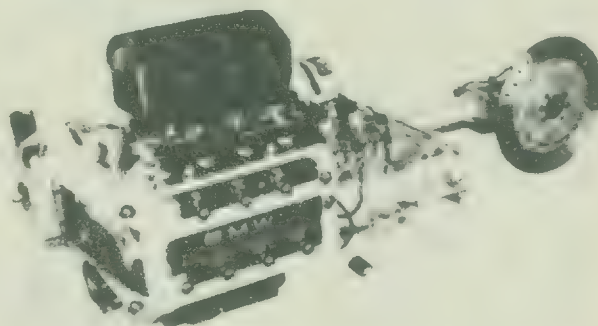
Коришћено искуство с аутомобилистима: пробни возач на моделу К 100 RS испитује лежање мотоцикла у кривини.

Што се тиче електронике, она је заступљена у довољној мери. Компјутер, електронски систем паљења и систем за убризгавање горива БОШ ЛЕ ЏЕТРОНИК обезбеђује минималну потрошњу горива у свим условима вожње али исто тако и правилно сагоревање смеше. Резултат: мање штетних састојака у издувним гасовима. Захваљујући управо електроници избегнута је опасност да мотор „полуди" због превеликог броја обртаја: гориво нестаје истог трена кад се постигне максимум од 8.750 обртаја у минути. У опрему, додуше стандардну, спада и електрична пумпа за гориво.

Амортизер се подешава

Рам, тај веома важан део за стабилност мотоцикла, израђен је од челичних цеви: мотор је за њега везан у пет тачака. Са десне стране је кардански погон. Амортизација иде преко једног амортизера на задњем точку (монолевер огибљење). Зависно од оптерећења, мотоцикла и квалитета пута, амортизер може да се подешава. Предњи точак, смештен у виљушку истог типа као и код „боксера", направљен је од лаког лима: коче га два диска, један позади. Кочнице су иначе типа „брембо" са облогама које су показале изузетна својства и по сувом и по влажном времену.

К серија постоји у три варијанте: основна, К 100, појавила се у октобру, К 100 RS (са спортским оклопом и опремом) крајем 1983. а R 100 CS и RT ће бити лансирани 1984. године. Између ових модела постоје разлике и у снази и у опреми. Основни модел има мотор запремине 980 кубика, компресију 8,2:1 и

Нови мотор потпуно нове конструкције с мењачем, карданским преносом и диск кочницом.

снагу од 49 KW (66,6 KS). Троши бензин са мање октана. Све остале варијанте такође имају мотор запремине од 980 кубика али због већег степена компресије, 9,5:1 већу снагу односно 51 KW (70 KS) при 7000 обртаја у минути. Мењач је једнак код свих модела. Убрзање од 0 до 100 km/h је од 4,4 до 5,0 секунди а максимална брзина између 190 и 200 km/h. Мотоцикл заједно са пуним резервоаром у који стаје 22 литре горива, од чега је 7 литара резерве, тежи између 219 и 238 kg. Носивост му је око 440 kg. Потрошња горива при 90/100 km/h: K 100 5,0/6,3 L, K 100 RS 4,3/5,7 l, 100 RT 4,4/5,9 l. Очигледно, најновији мотоцикл BMW-а се по потрошњи налази у истој класи са аутомобилима типа **фиат уно, пежо 205**, или неким другим са моторима исте снаге.

Агресиван али ефикасан

У аеродинамичком ваздушном тунелу, где се иначе испитује отпор ваздуха путничких аутомобила и болида формуле 1 и 2, проверен је и мотоцикл K 100. Основни модел има усмериваче ваздуха у области фара и хладњака за воду. Остали, упркос помало агресивном изгледу, имају веома складан и ефикасан оклоп који возача и сувозача штити од удараца ветра и кише у тој мери да их не осећају на визиру кациге.

Поред допадљивог изгледа, нови „бемвеац" је и добро опремљен. Тако рецимо модел K 100 RS има брзиномер који садржи дневни путомер и сијалице које се пале чим ниво горива падне на 7 а затим на 4 литра резерве. Уз обртомер се налази дигитални показивач укљученог степена преноса и сијалице-показивачи притиска уља у мотору, пада напона у акумулатору, критичне температуре воде и укључивање чока (прехрањивача мотора). Ту су још и показивачи упаљеног светла правца и исправности кочница који уједно обавештавају возача да ли су светлосни уређаји позади у исправном стању. Модел K 100 RS је опремљен и дигиталним часовником. Паљење мотора је, наравно, електрично.

Овај атрактиван мотоцикл с аутомобилским мотором по свој прилици ће забринути јапанске произвођаче који су својим производима преплавили светско тржиште. У то су убеђени конструктори из BMW-а. Да ли су и колико у праву убрзо ће се показати.

М. НИКОЛИЋ

ЗАБРАЊЕНЕ КОМПЈУТЕРСКЕ ИГРЕ

ЗА САВРШЕНУ ЕЛЕКТРОНСКУ ПЉАЧКУ НЕ ТРЕБА МНОГО: КУЋНИ КОМПЈУТЕР СРЕДЊЕ ВЕЛИЧИНЕ ЧИЈА ЈЕ ЦЕНА ОКО ШЕЗДЕСЕТ ХИЉАДА ДИНАРА, ОБИЧАН ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ЕКРАН, ТЕЛЕФОНСКИ ПРИКЉУЧАК ЗВАНИ МОДЕМ И НЕШТО ВЕШТИНЕ КАКВУ „КОМПЈУТЕРСКА ГЕНЕРАЦИЈА" ДЕЧАКА И ДЕВОЈЧИЦА СТИЧЕ ЈОШ ОД ПЕЛЕНА.

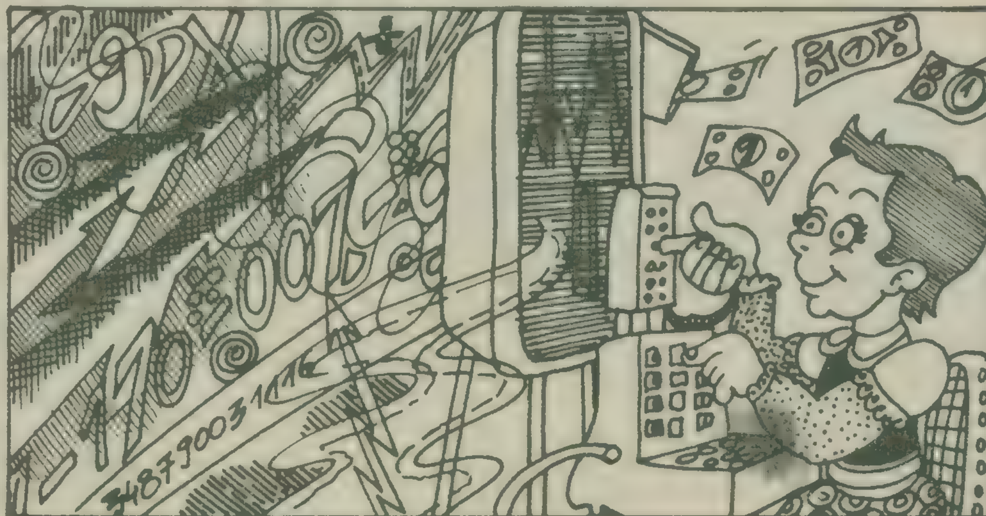
Филм „Ратне игре", још од летос један од најпосећенијих у западноевропским престоницама и према анкети НИН-а међу првима на југословенској топ листи најгледанијих видео-филмова, на узбудљив и занимљив начин говори о дечаку који, уз помоћ обичног кућног компјутера, случајно продире у компјутерски систем Војне команде Сједињених Америчких Држава и нехотице доводи човечанство до самог руба трећег светског рата.

Дечаци – јунаци прве стварне електронске крађе

Филмска прича на добром је путу да постане део свакодневног живота, нарочито у Великој Британији, првој у свету по броју кућних компјутера по глави становника. Мада ником нормалном не пада на памет да изазива ратове, Британци, и не само они, веома су забринути јер и „мирољубиво" компјутерско убацивање у туђе компјутерске системе отвара неслућене могућности – од крађе најтајнијих докумената до много популарнијег електронског пребацивања огромних свота новца са банковног рачуна неке компаније на сопствени.

Почетком протеклог лета, само што је филм „Ратне игре" премијерно приказан у Лондону, обелодањена је прва стварна компјутерска крађа. Десет младића, старости између петнаест и двадесет две године, успели су да се кућним компјутером укључе у систем Лабораторије нуклеарног оружја у Новом Мексику.

Они су, пре свега, погодили тачну шифру за укључивање која служи као лозинка за „слободан пролаз" у жељени компјутерски систем. Затим су, помоћу уређаја званог модем – прикључка који телефоном везује кућни компјутер за (поштанску) банку података – једноставно пребацили тајне податке из Лабораторије на свој невини кућни компјутер.

Вест о овом „подвигу" намерно није добила велики публицитет, па се није сазнало шта су дечаци урадили са својим пленом и како су откривени. Није искључено да су се само поиграли и добровољно пријавили уживајући што су повукли за нос чуваре строго контролисаних тајни. У сваком случају изазвали су прописну панику.

Тим поводом је Бил Фоквор, један од аутора студије о компјутерском криминалу, која је летсс објављена у Лондону, изјавио: – Ван сваке сумње је да ће кућни и други компјутери ускоро постати масовно средство за успеле крађе и злочине. Постојеће заштитне мере потпуно су превазиђене и неефикасне. Многе државне институције и приватне компаније уопште не слуте до ког степена су кућни компјутери постали моћни и како мало коштају. Превиђа се, такође, да је омладина врашки вешта у баратању тим справама. Па ово је генерација која се још од пелена игра компјутерима!

Лозинке: „Питер", „Џон", „Чарлс", „Мајкл"...

За савршену компјутерску пљачку не треба много: кућни компјутер средње величине чија је цена око три стотине фунти (око шездесет хиљада динара), телевизијски екран и модем. Најтеже је открити шифру за укључивање у туђ систем, такозвану лозинку јер свака компанија или установа има своју.

– Стручњаци за компјутере испали су неописиво наивни – каже Бил Фоквор. – Пре свега уместо да за лозинку узимају сложене системе бројева, довољно је само да ређа разне „Питере", „Џонове", „Чарлсове"... и нешто ће се већ појавити.

Може се са сигурношћу предвидети да ће огромна већина људи пре злоупотребљавати компјутере за крађу новца, а не државних, војних или индустријских тајни које су специјалност шпијуна. Најугроженије су зато велике приватне фирме самим тим што им још није дошло до мозга колико је лако и безопасно пребацити новац електронским путем с једног (њиховог) на други (онога који жели да га се домогне).

Могао је да постане милионер

Што се тиче банака оне су далеко боље обезбеђене, али и рањивије – пошто свакодневно компјутери пребацују огромне суме новца са једних на друге рачуне, евентуална крађа се теже и спорије открива.

Да кућни компјутер већ одавно није обична играчка сведочи и недавна студија објављена под насловом „Случајеви компјутерских злоупотреба". Истина, од наведених случајева ниједан није почињен од куће, али ће то свакако бити следећи корак.

Студија наводи и један готово невероватан пример. Прошле године се млади студент Шкотског универзитета ноћу увукао у одељење с компјутером и као од шале пронашао податке захваљујући којима је за трен ока могао сав универзитетски новац из банке да пребаци на свој рачун у банци и при том остане неоткривен и милионер.

Срећом то му није био циљ. Уместо да се преко ноћи обогати, студент је сео и декану Универзитета написао писмо скрећући му пажњу на слабост система који је доказао личним експериментом.

Овај племенити гест служи дотичном студенту на част, али на сличне поштењаковиће или шаљивџије не сме се много рачунати. Разуме се да је широм света покренута гигантска машинерија да би се пронашле непробојне одбране компјутерских система од нежељених гостију.

Сачекаћемо следећи филм на тему компјутера да бисмо видели докле се дошло и ко је победио, па онда, вероватно, следећи да бисмо сазнали на кога је дошао ред да повуче следећи потез.

Бојана Дожић

● Невидљиви човек – ФИЛМСКИ СНИМАТЕЉ ●

ЗАШТО СИ ЗЕЛЕН, НЕШО?

Филм је велика играрија, каже човек без чијег погледа на једно око не би било филма, иако није ни режисер, ни глумац. А то његово једно око киклопски види више од гледаоца, за кога он увек остаје невидљив с оне друге, непознате стране екрана. Реч је о – филмском снимаtељу. О своме послу прича Ненад Јовичић, који је до сада снимио преко стотину играних филмова, пред чијом су камером први пут на филму заиграли Чкаља, Љуба Тадић, Славко Штимац... На чаробну целулоидну траку он је, радећи с нашим и страним режисерима, забележио и глуму Сенте Бергер, Маризе Мел, Џемса Мејсна, Џорџа Хамилтона, Џемса Коборна...

Чкаља у пламену

Шездесетих година снимали смо, по мом сценарију, филм „Орлови рано лете" у коме је Миодраг Петровић Чкаља играо пољара Лијана. У бици на реци гори млин а у њему се „запали" и стражњица пољара Лијана. Наравно, тај пламен је захваљујући пиротехничару био сасвим безопасан. Међутим, на мој предлог, стављено је мало неке друге запаљиве материје, што Чкаља наравно није знао. Једноставно, желео сам да се мало нашалимо.

И шта се десило? Кад је плануо пољарев тур, он је потрчао у воду да угаси пожар, али се тада догодило нешто сасвим непредвиђено: уместо да угаси ватру, вода је још више распламсала јер је у питању била таква материја. Сцена је испала изванредна: све сам снимао, све је ушло у филм сем – Чкаљиног страха и љутње. Наиме, он је после тога мотком јурио пиротехничара, уз громогласан смех целе екипе. На крају се, наравно, све завршило пријатељски, а кад се и данас сетим тог догађаја, избезумљеног Чкаље како јури у воду и опет бежи из ње, сав у пламену, не могу а да се не насмејем.

Филмови се често снимају у врло тешким условима, сасвим другачијим него што замишља гледалац, па је неопходно разбити напету атмосферу. Признајем, некад сам можда и претерао у жељи да увеселим колеге...

„Крвави пут", филм режисера Радоша Новаковића, снимао сам у Словенији и Норвешкој. Према сценарију била је предвиђена страшна експлозија правог камена, кад пред камером све пршти и лети у ваздух. Због тога је за мене, мог асистента и пиротехничара изграђен специјални бункер с отвором само за објектив. Било је хладно, напорно и шта ћу – морао сам нешто да смислим.

Успео сам да се домогнем бочице вештачке крви и њоме попрскао себе, асистента и пиротехничара. Режисер и остали чланови екипе су били далеко од нас, у заклонима, јер је сцена заиста била опасна по живот. И тако, груне експлозија, камен полети увис, ја све нормално снимам, али чим се слегао одјек експлозије и облак камења, нас тројица бацимо се по договору на дно бункера, као мртви. Наћулимо уши и чујемо Радоша Новаковића и остале како вичу: „Фантастично! Изврсно!" и трче ка бункеру да нам честитају на успелој сцени.

Никад нећу заборавити њихова лица кад су утрчали и угледали нас непомичне и „крваве".

– Они су мртви! Мртви! Погинули су! – слушали смо запрепашћене повике, пуне панике и бола. Ћорили смо на једно око, с муком задржавајући смех. Најзад, увидевши да смо претерали, скочили смо на ноге и вратили се из „мртвих". Они су се, уз псовке, окренули и изишли из бункера. Међутим, убрзо се све заборавило, остала је само шала.

Али, мој рад није испуњен само безопасним смицалицама, јер посао снимаtеља је врло тежак, напет и одговоран. Пре тридесетак година снимао сам документарни филм о нашим ратним пилотима и авионима. Требало је, према сценарију, да снимим и такозвани „ваљак", врло тешку фигуру, када се авион спирално суновраћује ка земљи. Ушао сам с пилотом у апарат, сео и везао се иза пилота с којим нисам имао радио-везу, а од буке мотора нисмо могли да разговарамо.

Земља се врти дубоко испод нас

Неколико тренутака пре него што смо кренули у „ваљак" подигао сам камеру да бих је ставио на раме и њоме случајно откопчао сигурносну гуртну на грудима. Више нисам био везан нити сам могао да се причврстим! Пилот уопште није знао за моју незгоду и мислећи да је све у реду, да снимам, кренуо у „ваљак". А кабина изнад мене, да бих могао да снимам, била је – отворена! Сваког часа могао сам да испаднем из авиона.

Слеђен од страха, и беспомоћан, грчевито сам се држао за седишта, избезумљено гледајући како се дубоко испод нас земља врти. Тих неколико тренутака били су заиста бескрајни и мада сам обишао цео свет, снимао кобре у Бурми или вукове с пола метра удаљености и ко зна колико пута био на ивици смрти, сећање на овај „ваљак" и сада у мени изазива талас језе.

Нормално смо слетели и кад сам слеђеним ногама ступио на земљу, другови из екипе су ме питали:

„Нешо, зашто си зелен?" Касније сам и овај доживљај окренуо на шалу.

Године 1951. снимао сам филм „Далеко је сунце". Радили смо на Копаонику, на минус 20°C, у правим ратним условима јер наша кинематографија и филмска техника још нису биле на садашњем нивоу, па су, рецимо, митраљези пуцали правом, бојевом муницијом. За мене и камеру био је изграђен грудобран који ме штитио од метака. Међутим, можете замислити како сам се осећао кад су танад пробила ту заштиту и, изгубивши брзину, почела да падају на земљу око мене. Али, снимање нисам прекидао иако презнојен од страха.

По систему „снађи се"

Године 1955. снимао сам за „Филмске новости" боравак друга Тита у Бурми и Индији. Следеће године боравио сам у Паризу где је требало друг Тито да дође у посету. Радио

КАМЕРОМ САМ СЛУЧАЈНО ОТКОПЧАО СИГУРНОСНИ ПОЈАС НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА ПРЕ НЕГО ШТО СЕ АВИОН СУНОВРАТИО КА ЗЕМЉИ, У ТАКОЗВАНИ „ВАЉАК". ПИЛОТ НИЈЕ ЗНАО ЗА МОЈУ НЕДАЋУ, А КАБИНА ИЗНАД МЕНЕ БИЛА ЈЕ ОТВОРЕНА! ГОТОВО ЈЕ, ИСПАШЋУ ИЗ АВИОНА.

Као снајпериста: Ненад Јовичић.

Ненад Јовичић, Чкаља и Соја Јовановић у паузи снимања филма „Пут око света". Обратите пажњу на Чкаљине руке!

сам други посао, али ми се стално по глави врзмала идеја како би било дивно снимити друга Тита у Паризу где је пре рата боравио као илегалац, а сада долази као светски државник. Али, како све то извести, и то у време када код нас још није било ни телевизије ни данашње готово савршене технике?

Четири-пет дана пре доласка друга Тита, срео сам бившег колегу из „Филмских новости" Николу Жедринског, тада запосленог у француском журналу „Еклер". Кад је видео моју опрему, није могао да задржи осмех:

– Боже, колега, с каквим сте то „алатом" дошли?

„Алат" ми је стварно деловао бедно: стара „арифлекс" камера, олупане касете за траку и огроман акумулатор у дрвеном сандуку који је претио да ми ишчаши раме. Тс је било најбоље што смо тада имали... Жедрински ме је снабдео пристојним акумулатором, угледнијим касетама и торбицом за њих, али ме са жаљењем упозорио да неће ништа урадити. То ме готово докусурило.

Шта сад, колега?

У званична средства и начине се не могу поуздати, а да од полиције и обезбеђења могу да очекујем једино бескомпромисно ометање. Они „брасари", наруквице с нашом заставом које смо сви ми југословенски извештачи добили, требало је као да помажу нама, а у ствари су служили њима да би нас лакше уочавали и онемогућавали приступ тамо где смо желели. Пропуснице добијене уз посредство наше амбасаде имале су чудну особину да никуда не пропуштају јер се редовно показивало да им је важност или истекла јуче или да важе тек за сутра... Да би ствар била још безнадежнија, сваки арондисман у Паризу, део града или кварт, има своје прописе и пропуснице: с једне стране улице важи један „закон", а с друге – други! Све је, наравно, имало свог оправдања и, у крајњој линији, служило безбедности нашег Председника и осталих чланова делегације. Али, такво сазнање није ми било ни од какве помоћи у задатку који сам себи поставио.

Тито на Тргу Етоал, испред Тријумфалне капије која остаје у позадини, Тито на Јелисејским пољима, испред панораме Париза са Ајфеловом кулом у позадини... – те слике сам сањао, оне су ме опседале, већ сам их у машти „видео" снимљене.

Ништа друго, него уздај се у своју сналажљивост.

Лажни дипломата

Титов Плави воз улазио је у железничку станицу у Булоњској шуми, а на свечано украшеном перону све је било спремно: творца нове Југославије дочекивао је Рене Коти, тадашњи председник Републике Француске, с другим највишим представницима своје земље. За сниматеље, фото-репортере и новинаре биле су подигнуте трибине преко пута улаза у станичну зграду, са којих ће, с пристојне раздаљине, моћи да зује и шкљоцају до миле воље кад се државници појаве и пре него што поседају у аутомобиле на путу за Јелисејску палату.

Никога, значи, са било каквим апаратом није било у станичној згради нити на перону, никога сем мене. У позајмљеном свечаном дипломатском оделу које је допуњавао широк и смешан црни свилени плашт, ја сам пола сата раније хладно ушао у станичну зграду с људима из наше амбасаде, мирно прошавши кроз све оне кордоне немилосрдног обезбеђења, и ту, наочиглед свих присутних, склопио своју камеру која је дотад била скривена делимично код пријатеља, а делимично испод оног мог широког, смешног али сада врло практичног огртача...

Окружен угледним личностима, неометано сам снимио излазак друга Тита из воза, сусрет и поздрав двојице председника и после уобичајеног свечаног церемонијала њихов излазак из зграде, па улазак у велики отворени аутомобил.

Тада је, кроз вреву мноштва и звуке мотора, са удаљених трибина преко пута до мене допро познати глас Николе Жедринског:

– А, колега, то сте вешто извели... Али, шта сад?

Доиста, шта сад?! Нисам о томе имао никакву идеју, али као да сам чекао неко чудо. Сви су већ заузели места у аутомобилима, колона ће сваког часа кренути окружена мотоциклистима. Сви они моји филмски кадрови, толико сањани и дотеривани, већ „виђени" – одоше у неповрат!

Али, онда се чудо ипак десило: осврнувши се, на зачељу колоне угледам један отворени војни џип без путника, са униформисаним возачем који је са живим интересовањем пратио шта ја то радим. Сигурним кораком му приђем, седнем поред њега и кажем му да крене. Сматрајући ме очигледно неком чудном али важном личношћу, он се прво мало обазре око себе, а онда послуша.

Пошто смо кренули, затражим на некој мешавини француског, енглеског и нашег језика да убрза поред колоне, према њеном челу, да вози паралелно са председничким аутомобилом, да успори па опет убрза, да мало испредњачимо, па опет да возимо напоредо, па мало иза... Снимао сам с пуном концентрацијом и миром, као у студију, тражио и налазио најбоље углове снимања, компоновао и дотеривао кадрове, мењао објективе. У свему томе нико није покушавао да нас спречи, мене и „мог" возача, али сам, у магновењу, између појединих кадрова приметио неко мување, довикивање и гестикулирање полицајаца на ивицама коловоза.

Али, то ми није било важно: већ сам у себи кликтао: чудо се десило, успео сам да снимим све што сам замислио, па и више и боље!

Пријатељу, спасавај!

На месту где се одваја пут за Јелисејску палату, колона скрену улево, а „нашем" џипу се изненада испречише – једна полицијска кола. „Мој" возач нагло прикочи, а мене истог часа дограбише ваљда десетине чврстих руку. Спреман на то, само сам чврсто загрлио камеру и касету са снимљеним филмом.

Нимало нежно, повукли су ме у најближу полицијску станицу, намргођени преко сваке нормалне људске маште. И ко зна шта би ме све снашло да из џепа нисам брзо и без размишљања извадио цедуљицу са спасоносним бројем телефона шефа обезбеђења Јелисејске палате који ми је, за сваки случај, дао тадашњи шеф нашег обезбеђења, иначе мој стари пријатељ. Кад су угледали тај број, убледели су и само што нису стали „мирно". Хитро сам искористио ситуацију и затражио да окрену тај број и пронађу мог пријатеља, што су, наравно, учинили без оклевања. Добивши везу, рекао сам пријатељу каква је ситуација и уколико ништа не предузме да ће ми пропасти снимање предаје одликовања у Палати.

Неколико тренутака касније, после интервенције с оне стране, на брзину сам се опростио од „домаћина" и похитао у Јелисејску палату у – полицијским колима. Снимио сам уручивање одликовања.

Убрзо је цела наша земља гледала филм о Титу у Паризу. Ја сам, наравно, опет био с оне друге, невидљиве стране, али бескрајно срећан.

Забележио: Иван **ЛОНЧАР**

НЕ САМО ШКОЛОВАЊЕ

У нашој земљи будући филмски и телевизијски сниматељи школују се у Београду на Факултету драмских уметности и у Загребу на Академији за казалиште, филм и телевизију. Школовање траје четири године после чега се добија звање дипломираног филмског и телевизијског сниматеља. Снимање камером изучава се и на љубљанској Академији за гледалишче, радио, филм и телевизију, али у склопу предмета филмске режије. Смер искључиво за камеру постоји, дакле, само у Београду и Загребу. Али, Ненад Јовичић тврди да су за овај занимљив и тежак посао поред изврсног познавања технике снимања неопходна и – велика љубав, издржљивост и оно што гледалац не види и не слути – рад под врло тешким условима, на ниској температури или пакленој врућини. Многе сцене често се понављају по неколико пута, напетост расте, што се понекад највише одражава на сниматеље. Зато су ту потребни и изузетни нерви, поготово ако се зна да је управо сниматељ „десна рука" режисера. Добра атмосфера при снимању филма предуслов је да се посао обави успешно и без трзавица, каже Јовичић, и напомиње да ни један тако велики филмски творац као Сем Пекинпо, режисер филмова „Пси од сламе", „Гетвеј", „Дивља хорда", никада током пет месеци врло напорног снимања „Гвозденог крста" није рекао „мој филм", него увек – „наш филм".

Снимање телевизијске серије „Капелски кресови": Професор, Јастреб, режисер Иван Хетрих. За камером Ненад Јовичић. Занимљиво је да у овој познатој серији главни глумац омиљени Борис Дворник који је играо Димњачаре, ниједном није истински скијао, већ је то уместо њега радио безимени двојник – искусни смучар!

Са снимања филма „Гвоздени крст" чувеног режисера Сема Пекинпоа („Гетвеј", „Пси од сламе", „Дивље хорде").

ЛОКОМОТИВА – КОНЗЕРВА

Индустрија у Јапану годишње произведе око десет милиона лименки као амбалажу за пиво и остала освежавајућа пића која се и тамо обилато троше. А како су Јапанци, такође као и сви други, склони да лименке после употребе баце где стигну, догађа се опет исто: немогуће их је покупити и онако разбацане на све стране не служе никоме на част. Зато су општинске власти у градовима широм Јапана међу децом покренуле акцију за њихово сакупљање и корисну употребу. Тако су, на пример, деца од лименки начинила и овај воз који ће највероватније завршити у неком музеју – као успомена на доба кад смо се више бринули о томе како живимо а не где живимо...

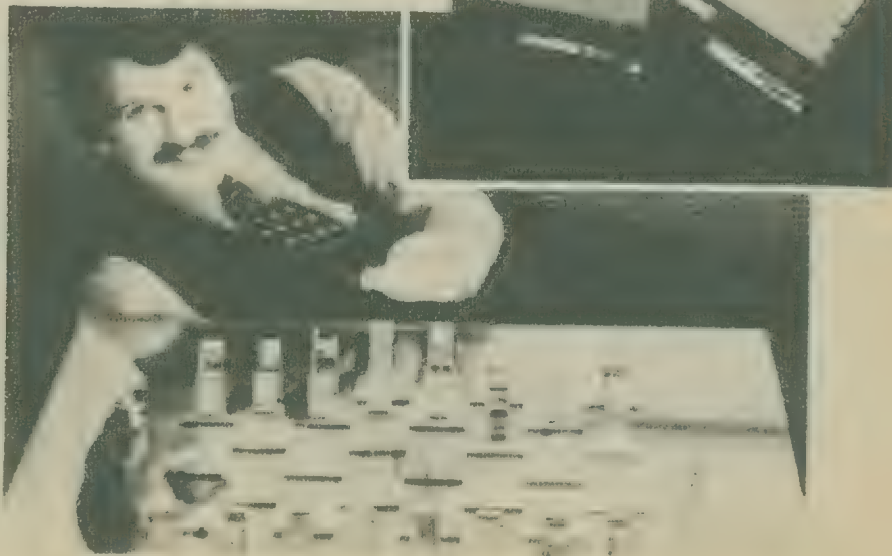
ЛУДЕ РОКОВЕ КОЦКЕ

Чим су се појавиле у излогу ексклузивне њујоршке продавнице, сјатили су се љубитељи новина и савремене уметности и за тили час разграбили сто педесет примерака намењених америчком тржишту. Упркос цени: двадесет један стари милион!

Оригинални назив нове коцке је „скакомато", у слободном преводу значи „луди шах", што се никако не слаже са суштином. Напротив, и сами ћете видети да је овде све (осим цене) на свом месту.

Две верзије ове коцке, једна од позлаћеног месинга а друга само хромирана, састоје се од осамнаест делова, у ствари стилизованих шаховских фигура и два кључа за њихово склапање у целину. Играчи са различитим коцкама које могу да се носе у џепу, кад пожеле, једноставно их раставе у делове, одиграју партију и опет их склопе.

На слици видите и њиховог творца, миланског архитекту Франка Рока који је, ето, нову стару игру сместио у једну коцку.

АЕРОПОДШИШИВАЊЕ

Дери Керби који је тренутно један од водећих фризера у Америци смислио је, признаћете, веома оригиналан начин како да доспе на странице светских листова а можда – ђаво би га знао! – и да себи заиста олакша посао. У сваком случају, ова насмејана лица треба да нам кажу како је све веома забавно. И неоспорно корисно, са медицинске тачке гледишта, али и за самог Кербија који својим муштеријама свако овако узбудљиво аероподшишивање наплаћује близу пола милиона (старих) динара!

... ДА НИКАД НЕ ЗАТРЕБА

Нови тип атомског склоништа у коме породица од пет чланова може удобно да живи петнаестак дана, заштићена од радијације и других опасних дејстава атомског оружја, представљен је на последњем Међународном сајму техничких достигнућа у приморском граду Рен у Француској. Ово склониште, производ француске фирме „Протексион" начињено је од челика и има електричне, радио и телефонске уређаје и резерве воде и хране за одговарајући временски период. Поставља се у земљу на дубину од око два метра а то је, кажу, посао који за петočлану породицу не траје дуже од пет часова.

РАСТЕ ПРЕД ВАШИМ ОЧИМА

Јагоде усред зиме! Парадајз, салата, купус, лук, ротквице – да се беру док напољу пада снег. Усред куће, чак и у дневној соби ако вам је то по вољи.

Карло Факини, узгајивач гљива из града Сан Силвестра у Италији конструисао је од челика овај јединствен покретни повртњак са шест „кадица" у којима може да се узгаја свако поврће чија висина не прелази педесет центиметара.

ТЕШКО МЕНИ!

Шта учини гуштер кад га непријатељ шчепа за реп? Многи већ знају да он нападнику оставља реп у устима и бежи главом без обзира. При том, из ране не потече ни једна једина кап крви! А то је најбоље сведочанство да гуштер има најнеобичнији одбрамбени систем у животињском свету. Његов механи-

зам састоји се у следећем: чим га неко ухвати за реп, долази до грчења мишића које је најјаче на местима где се они спајају са кичмом а реп се кида. Истовремено се грчи и кружни мишић репне артерије који затвара отвор и нема изливања крви.

На истом месту убрзо израста нови реп, можда мало крив и ружан, али ипак реп. ако неким случајем гуштер мора да жртвује и свој нови репић, може му се догодити да на месту прекида израсту и три нова!

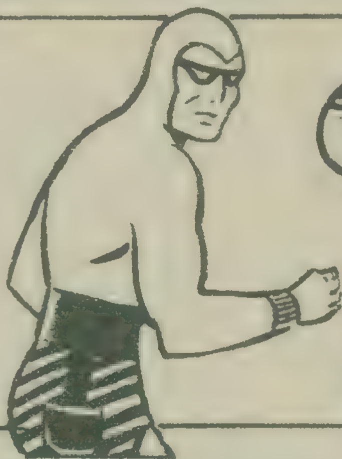
Двоје истраживача са Универзитета у Оклахоми, Стенли Фокс и Маргарет Росткер, утврдили су да за гуштера у том тренутку почињу праве неприлике. За његову браћу постаје неко ко је „другачији" и почиње да губи углед. Ако је на лествици престижа и био догурао донекле, сада пада на само дно – губи своју територију и нема право да оснива породицу. Али, то још није крај. Презрен и одбачен остаје без хране и полако одлази у сигурну смрт.

СВАКО НА СВОЈ НАЧИН

Ден Сиџер из западног Палм Бича на Флориди у овом тренутку је једини човек на свету способан да скија на води стојећи на – мердевинама! Очигледно да трка за рекордима нема граница. Зато, ваљда, није ни чудо што веверица по имену Твиги (десно), уз помоћ доброг дресера и једног малог једра успева не само да скија, већ и да полети.

Припремио: **Д. Варагић**

ФАНТОМ: МИС БЕНГАЛИЈА

LEE FALK
RAY MOORE

КАО МИС, ДОБИЋЕТЕ НАГРАДУ У ЗЛАТНИЦИМА И ПРИНЦА ПЕПЕА ЗА МУЖА!
ТО САМ ЈА!
ШТА?!

ЈА САМ СЕ САСВИМ СЛУЧАЈНО НАШЛА НА ТАКМИЧЕЊУ И НЕ ПАДА МИ НА ПАМЕТ ДА СЕ УДАМ ЗА ПРИНЦА ПЕПЕА!
ТО ТРЕБА ДА ВАМ БУДЕ ЧАСТ! ПРИНЦ ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈБОГАТИЈИХ ЉУДИ НА СВЕТУ!

ЗАБОРАВИТЕ ЈЕ, ПРИНЧЕ! ПОГЛЕДАЈТЕ КОЛИКО ЈЕ ЛЕПИХ ДЕВОЈАКА! ИЗАБЕРИТЕ НЕКУ ОД ЊИХ!
НЕ! ХОЋУ БАШ ОВУ!

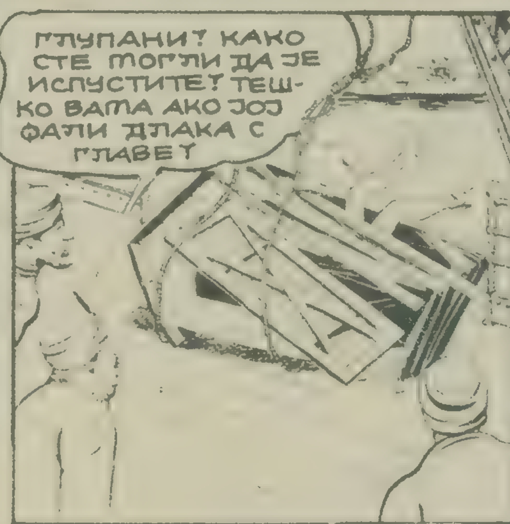

ЧУЛИ СТЕ ГА, МОМЦИ! КАД ПРИНЦ ПЕПЕ НЕШТО ЖЕЛИ...
ОН ТО МОРА И ДА ИМА!
СРЕДИЋЕМО ТИ ТО!

БРИГА МЕ ШТО ЈЕ ПРИНЦ БОГАТ!
ЈЕ Л' ТО ОНА?
ДА!

КАКВА ИДЕЈА! ОДРЖАТИ ТАКМИЧЕЊЕ ЗА НАЈЛЕПШУ ДЕВОЈКУ ДА БИ ТАКО ДОШАО ДО ЖЕНЕ! ХЕЈ!
ДОК ЈЕ ДИЈАНА БИЛА У ТУШ-КАБИНИ...

ПОЛАКО, МОМЦИ!
ПРИНЦ ПЕПЕ НЕ ЖЕЛИ ДА ЈЕ ПОВРЕДИМО!

ПАЖЉИВО!
КАБИНУ СУ ВУКЛИ КА ЈАХТИ ПРИНЦА ПЕПЕА...

ГЛУПАНИ! КАКО СТЕ МОГЛИ ДА ЈЕ ИСПУСТИТЕ! ТЕШКО ВАМА АКО ЈОЈ ФАЛИ ДЛАКА С ГЛАВЕ!

ЖИВА СИ И ЗДРАВА, ЛЕПОТИЦЕ МОЈА!
ШТА ЖЕЛИТЕ ОД МЕНЕ?

ВИ СТЕ НАЈСРЕЋНИЈА ЖЕНА НА СВЕТУ! ДОБИЛИ СТЕ МЕНЕ ЗА МУЖА!
ШТА ВАМ ПАДА НА ПАМЕТ! ВРАТИТЕ МЕ НА ОБАЛУ!

КАСНО ЈЕ! ВЕЋ СМО СЕ МНОГО УДАЉИЛИ! ВОДИМ ВАС У СВОЈУ ПАЛАТУ!
НЕ! ЈА САЊАМ!

РАСКОШНА ПАЛАТА У ПЦАРУ...

ВРАТИТЕ ОВЕ ХАЉИНЕ ПРИНЦУ ПЕПЕУ! НЕЋУ ДА ИХ ОБУЧЕМ!

НЕ ЖЕЛИМ НИШТА ОД ВАШЕГ ПРИНЦА! ХОЋУ КУЋИ!
ОНА МЕ ПОНИЖАВА ПРЕД МОЈИМ ЉУДИМА!
МИСЛИТЕ НА СВОЈ ПРИТИСАК, ВИСОСТИ!

ЗАТВОРИТЕ ЈЕ У КУЛУ! МОЖДА ЋЕМО ТАКО УСПЕТИ ДА ПРИПИТОМИМО ОВУ ДИВЉАКУШУ!
НИКАДА СЕ НЕЋУ... ЈЕЦ... УДАТИ ЗА ТЕБЕ, ДЕБЕЛА НАКАЗО!

ОН НИЈЕ НОРМАЛАН! НЕЋЕ МЕ, ВАЉДА, ОВДЕ ДРЖАТИ!

ДИЈАНА ЈЕ У ПАЛАТИ ПРИНЦА ПЕПЕА! УДАЋЕ СЕ ПРОТИВ СВОЈЕ ВОЉЕ!
ШТА?!
ЗА ТО ВРЕМЕ ФАНТОМ СЕ ВРАТИО У СВОЈУ ПЕЋИНУ И САЗНАО НЕОБИЧНУ ВЕСТ...

ГОНИЋУ ГА НА КРАЈ СВЕТА САМО АКО УЧИНИ НАЖАО ДИЈАНИ!

МОЛИМ ТЕ, ДИЈАНА, УДАЈ СЕ ЗА МЕНЕ! СВИ ТИ СЕ СМЕЈУ ЗБОГ ТЕБЕ!
ЗА ТО ВРЕМЕ ...

ОСЛОБОДИ МЕ ДОК НИЈЕ ДОШАО МОЈ ДРАГИ!

ОНА ВОЛИ ДРУГОГ, ЗАТО СЕ ТАКО ПОНАША! ОН ЋЕ СИГУРНО ДОЋИ ПО ЊУ! ПРИПРЕМИТЕ МУ ДОЧЕК! САМО ПАЗИТЕ, ЖЕЛИМ ГА ЖИВОГ!

УБРЗО, У ПЕПЕОВОЈ ПАЛАТИ...

ГДЕ ЈЕ ДИЈАНА ПАЛМЕР?
У ОНОЈ КУЛИ!

А ДА БИ ДОШАО ДО КУЛЕ...

ЧЕКАЛИ СМО ТЕ, ДРАГИ!

ШТА! ОНА ЈЕ ЗАЉУБЉЕНА У ОВУ НЕОБИЧНУ РИБУ! ДИГНИТЕ ГА НА НОГЕ!
ФАНТОМА СУ ДОНЕЛИ ПРЕД ПРИНЦА...

УУФ!
МЕЂУТИМ, ПРЕ НЕГО ШТО СУ И ПОКУШАЛИ ДА ДИГНУ ФАНТОМА...

ДРЖ'-ТЕ ГА!
СВИ ПЕПЕОВИ ЧУВАРИ БАЦИШЕ СЕ НА ФАНТОМА...

КО... КО СИ ТИ?
НИЈЕ ВАЖНО! ОСЛОБОДИТЕ ДИЈАНУ ИЛ' ЋУ ДА ПРЕВРНЕМ ЧИТАВУ ПАЛАТУ!

ВЕЛИКИ СИ ХВАЛИСАВАЦ! ЖЕЛИМ ДА СЕ УВЕРИМ ДА СИ ТАКО СНАЖАН К'О ШТО ТВРДИШ!

ОСЛОБОДИЋУ И ТЕБЕ И ДИЈАНУ АКО ИСПУНИШ ДВАНАЕСТ МОЈИХ ЗАДАТАКА!

АКО ИХ НЕ ИСПУНИШ, ДИЈАНА ЋЕ БИТИ МОЈА ЖЕНА, А ТЕБЕ ЧЕКА СМРТ!
КОЈИ СУ ЗАДАЦИ?

ЈЕСИ ЛИ ЧУО ЗА БАНДИТА БРОКА?
НЕ!

ОН ЖИВИ У БРДИМА! ПРКОСИ МОЈОЈ ПОЛИЦИЈИ И МАЛТРЕТИРА НАРОД!
ПРИСУТНИ ЗАЖАМОРИШЕ: "НИКО НЕ МОЖЕ ДА САВЛАДА БРОКА!"

ДОВЕДИ МИ БРОКА ЖИВОГ! ТО ЈЕ ТВОЈ ПРВИ ЗАДАТАК!
ДОВЕШЋУ ГА!

ЗА ТО ВРЕМЕ, ЗАТВОРЕНА У КУЛИ, ДИЈАНА ЧЕКА...

ФАНТОМ НИЈЕ ИМАО ПОЈМА ДА ЈЕ БРОКО ПРАВИ ЏИН...

ГРУПА НОМАДА ПРЕКИНУТА ЈЕ У ТРЕНУТКУ ПРЕДАХА...

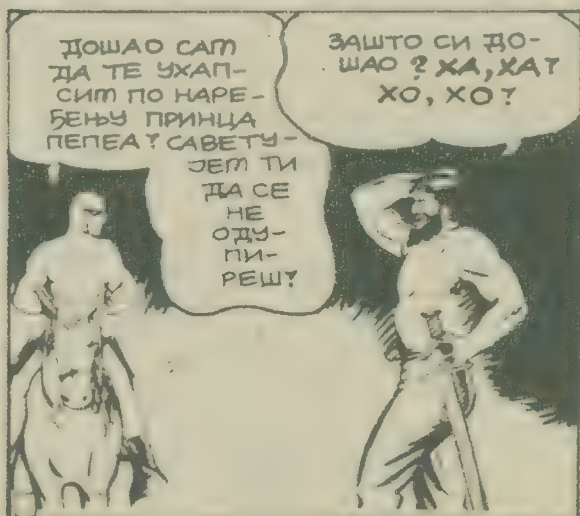
НИСУ НИ ПОКУШАЛИ ДА МУ СЕ СУПРОТСТАВЕ...

КАД СЕ ФАНТОМ ПОЈАВИО, БРОКО ЈЕ ВЕЋ НЕСТАО...

НАЈЗАД ГА ЈЕ НАШАО. БРОКО ЈЕ УПРАВО ПРИПРЕМАО ВЕЧЕРУ...

БРОКО ЈЕ ПОДИГАО СВОЈ ОГРОМНИ МАЧ...

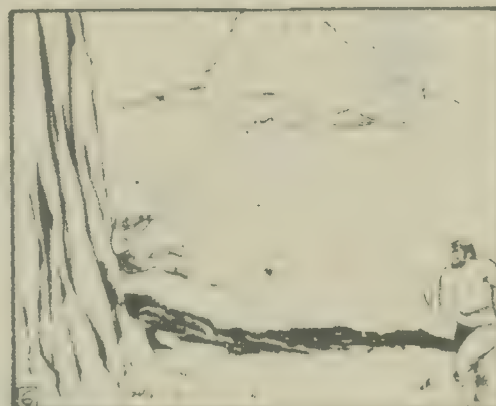
ФАНТОМ ЈЕ МУЊЕВИТОМ БРЗИНОМ УСТУКНУО...

Бесан што је поломио мач, Броко је почео да чупа дрво из корена...

Смрскаћу те!
Фантом је покушао да му приђе...

... али, нашао се заробљен између грана ...

Ухватио сам те!
Фантому се чинило да ће му поломити кости...

Броко га је бацио ка стени као лопту...

Заувек ћеш да умукнеш!

Камен је само окрзнуо Фантома ...

Да те сад чујем, Цине!
Сад је Фантом ступио у акцију...

Ијаоо!
Броков јаук је могао да се чује на километре ...

Шта је било, Цине? Бежиш?
Први пут у животу Броко је осетио страх...

Више ниси храбар и речит!

Ух!

Ако један од дванаест задатака не испуни, ти ћеш се удати за мене! Али, он ће већ на првом задатку пасти! Броко је несавладив!
А у кули принца Пепеа...

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

КАДА СЕ ФАНТОМ САСТАО СА ПЕПЕОМ...
ТИ СИ... ГЛБ... ИСПУНИО СВОЈ ПРВИ ЗАДАТАК! Н... НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ! ТВОЈ ДРУГИ ЗАДАТАК ЈЕ...!

"... ДА РЕКУ ЦАР ОЧИСТИШ ОД ПИРАНА! ТА ЧУДОВИШТА СУ УНИШТИЛА НА СТОТИНЕ МОЈИХ ЉУДИ!"

ТО МОРАШ ДА ОБАВИШ ОД ИЗЛАСКА ДО ЗАЛАСКА СУНЦА!
"ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!" – ПОВИКАШЕ ДВОРАНИ. "ТИХ РИБА ЉУДОЖДЕРА ИМА НА ХИЉАДЕ!"

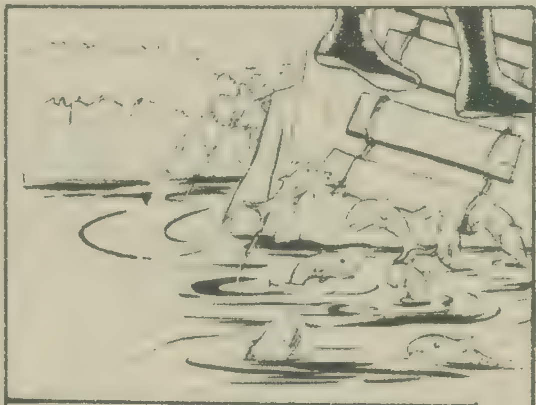

ПОЖУРИ! ДОЛАЗИ!
ДА БИ БИО СИГУРАН ДА ФАНТОМ НЕЋЕ ДА СЕ ВРАТИ, ПЕПЕ ЈЕ НАРЕДИО СЛУГАМА ДА ОСЛАБЕ МОСТ...

ЕВО ТЕ РЕКЕ! ГЛЕ ОНОГ ЈАДНОГ МЕДВЕДА!

ЖИВОТИЊА ЈЕ СИШЛА СА ПЛАНИНЕ ДА СЕ НАПИЈЕ ВОДЕ, АЛИ ЗА НЕКОЛИКО МИНУТА ПРЕТВОРИЛА СЕ У СКЕЛЕТ...

ХЕЈ! МОСТ ЈЕ ПОПУСТИО!

НА СРЕЋУ, ДРУГИ КРАЈ МОСТА ОСТАО ЈЕ ДА ВИСИ ИЗНАД РЕКЕ...

ПИРАНЕ СУ СЕ УЗАЛУД ТРУДИЛЕ ДА ДОХВАТЕ ФАНТОМА...

УУХ! МАЛА ЧУДОВИШТА!
ПЕПЕОВЕ СЛУГЕ СУ ИЗ ПРИКРАЈКА ПОСМАТРАЛЕ ШТА СЕ ДОГАЂА...

МОСТ ЈЕ ПОПУСТИО, ВИСОСТИ, АЛИ ОН ЈЕ УСПЕО ДА СЕ СПАСЕ!
НИЈЕ ВАЖНО! И ТАКО НЕ МОЖЕ ДА УНИШТИ СВЕ ПИРАНЕ ДО ЗАЛАСКА СУНЦА!

ФАНТОМ ЈЕ РАДИО БЕСОМУЧНО, ДА БИ ИСПУНИО СВОЈ ДРУГИ ЗАДА-ТАК...

У ПИТАЊУ ЈЕ БИЛА ЊЕГОВА ДИЈАНА...

КРОЗ ДОГЛЕД, ПЕПЕ ЈЕ ВИДЕО ДА ЈЕ ФАНТОМ ПРЕ-ГРАДИО РЕКУ НА ДЕЛУ ГДЕ ИСТИЧЕ ИЗ ЈЕЗЕРА...

... И РИБЕ СУ УГИНУ-ЛЕ...

У МИСЛИМА И ЈЕД-НОГ И ДРУГОГ БИЛА ЈЕ ДИЈАНА...

ПРИНЦ ПЕПЕ СЕ ПИТАО КАК-ВУ ТО СНАГУ ПОСЕДУЈЕ ФАН-ТОМ КАД ЈЕ УСПЕО ДА СА-ВЛАДА БРОКА И УНИШТИ ПИРАНЕ...

НА РЕДУ ЈЕ БИО ТРЕЋИ ЗАДАТАК. ФАНТОМ ЈЕ МОРАО ДА СЕ ТРКА С АНТИЛОПОМ И ПРЕ ЊЕ СТИГНЕ НА ЦИЉ...

КОНДОРА ЈОШ НИКО НИЈЕ УСПЕО ДА УХВАТИ. ФАНТОМ ЈЕСТЕ, У ЧЕТВРТОМ ЗАДАТКУ...

ПОСТОЈИ ЛИ НЕШТО ШТО ТАЈ ФАНТОМ НЕ МОЖЕ ДА УЧИНИ?
ГОРИЛЕ, ВИСОСТИ!
ТАЧНО!

У ШУМАМА ПЦАРА ЖИВЕ ОГРОМНИ МАЈМУНИ! ЊИМА НИ ЛОВЦИ НЕ МОГУ ДА НАУДЕ! УХВАТИ ИХ ИЛИ УНИШТИ, АЛИ БЕЗ ОРУЖЈА!

МАЛО КАСНИЈЕ...

ХЕРОЈУ, ОСТАНИ ТУ!
ФАНТОМОВ ПЕТИ ЗАДАТАК...

МАЈМУНИ СУ ГА ГЛЕДАЛИ У ЧУДУ. ДОТАД СУ СВА БИЋА БЕЖАЛА ЧИМ БИ ИХ УГЛЕДАЛА...

ФАНТОМ СЕ ПРВО УСТРЕМИО НА ЊИХОВОГ ПРЕДВОДНИКА...

И ВЕЋ ПОСЛЕ ПРВОГ УДАРЦА...

НА СЦЕНУ ЈЕ СТУПИО ДРУГИ МАЈМУН...

ФАНТОМ НИЈЕ СМЕО ДА ДОЗВОЛИ ДА ГА МАЈМУН ПРВИ НАПАДНЕ, ИЗ ЊЕГОВИХ СНАЖНИХ ШАПА ТЕШКО ДА БИ СЕ ИЗВУКАО...

ОЧЕКИВАО ЈЕ ДА ЋЕ МУ СЕ ЈОШ НЕКО СУПРОТСТАВИТИ...

АЛИ, НИЈЕДАН МАЈМУН СЕ ВИШЕ НИЈЕ УСУДИО ДА МУ ПРИЂЕ...

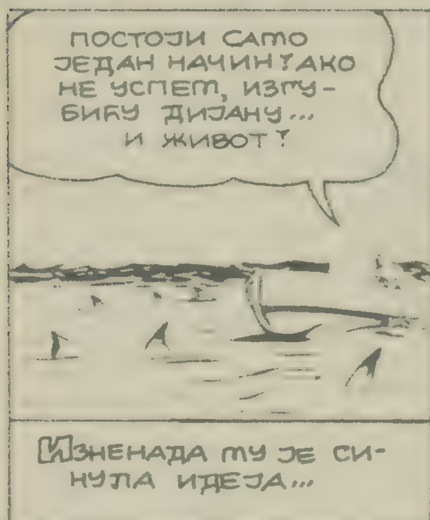

ФАНТОМ ЈЕ КРЕНУО, А ЗА ЊИМ СВИ МАЈМУНИ. ОН ЈЕ САДА БИО ЊИХОВ ВОЂА...

ЗООЛОШКИ ВРТ
УБРЗО СУ СЕ СВИ НАШЛИ У ПЕПЕОВОМ ЗООЛОШКОМ ВРТУ...

ПРИНЧЕ, МОРАТЕ НЕКАКО ДА ГА СЕ РЕШИТЕ! ОН ЈЕ ПОСТАО НАЦИОНАЛНИ ХЕРОЈ!
КАКО? КАКО? ОН ЧИНИ И ОНО ШТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!
ПОКУШАЈТЕ СА ЗАЛИВОМ АЈКУЛА!

ШТА? ДА ОЧИСТИ ЗАЛИВ ОД АЈКУЛА? ПА ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!
ВЕСТ О ФАНТОМОВОМ ШЕСТОМ ЗАДАТКУ СТИГЛА ЈЕ И ДО ДИЈАНЕ...

ОВОГ ПУТА ТИ ЈЕ ОДЗВОНИЛО! ПА, ИПАК...
ФАНТОМ ЈЕ СЕДЕО НА ОБАЛИ И РАЗМИШЉАО...

ПОСТОЈИ САМО ЈЕДАН НАЧИН! АКО НЕ УСПЕМ, ИЗГУБИЋУ ДИЈАНУ... И ЖИВОТ!
ИЗНЕНАДА МУ ЈЕ СИНУЛА ИДЕЈА...

КАД БИХ САМО УГЛЕДАО ОНО ШТО ТРАЖИМ! АХА! ЕНО ИХ!

НАЈЗАД ЈЕ НА ОТВОРЕНОМ МОРУ СПАЗИО ЈАТО МОРСКИХ ПРАСАДИ...

УФ! ХОЋУ ЛИ УСПЕТИ ВЕЋ ЈЕДНОМ!
НЕКОЛИКО ЧАСОВА МУ ЈЕ БИЛО ПОТРЕБНО ДА НАТЕРА ОВЕ ЖИВОТИЊЕ ДА УЂУ У ЗАЛИВ...

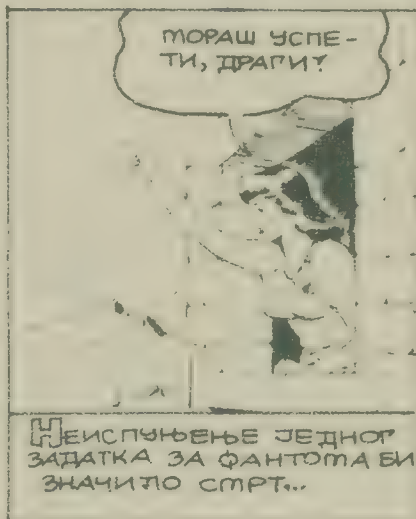

АЈКУЛЕ СЕ ЈЕДИНО БОЈЕ МОРСКОГ ПРАСЕТА...

... И КАД СУ УГЛЕДАЛЕ ЈАТО ОВИХ ЖИВОТИЊА, ПОБЕГЛЕ СУ ГЛАВОМ БЕЗ ОБЗИРА...

СВЕ ИХ ЈЕ ОТЕРАО, ПРИНЧЕ! НАРОД МУ КЛИЧЕ К'О ДА ЈЕ КРАЉ!
ГРРР! ПОСТОЈИ ЛИ НЕШТО ШТО НЕ МОЖЕ ДА УРАДИ?

СВАКЕ ГОДИНЕ ЦРВЕНА РЕКА ПЛАВИ НАША ПОЉА! МОЖЕ ЛИ ОН ТО ДА СПРЕЧИ?
И МОЖЕ ЛИ ДА ЗАУСТАВИ ИНСЕКТЕ КОЈИ ПРЕНОСЕ РАЗНЕ БОЛЕСТИ!

ОВОГ ПУТА НЕЋЕ УСПЕТИ!
И ДИЈАНА ЋЕ БИТИ МОЈА!
ФАНТОМ ЈЕ КРЕНУО ДА ИЗВРШИ СЕДМИ ЗАДАТАК...

МОРАШ УСПЕТИ, ДРАГИ!
НЕИСПУЊЕЊЕ ЈЕДНОГ ЗАДАТКА ЗА ФАНТОМА БИ ЗНАЧИЛО СМРТ...

ФАНТОМ ЈЕ ПОКАЗАО ДОМОРОЦИМА КАКО ДА НАПРАВЕ БРАНЕ И КОЈЕ БИЉКЕ ДА ЗАСАДЕ ДА РЕКА НЕ БИ ОДНОСИЛА ПЛОДНУ ЗЕМЉУ...

ОСМИ ЗАДАТАК БИО ЈЕ ДА УНИШТИ КОМАРЦЕ У НАЈВЕЋОЈ МОЧВАРИ ДРЖАВЕ ПЦАР...

ФАНТОМ ЈЕ ЗА СТАНОВНИКЕ ПЦАРА ПОСТАО НАЦИОНАЛНИ ХЕРОЈ. ПЕПЕА СУ САД СВИ МРЗЕЛИ...

СМИСЛИТЕ НЕШТО ШТО НЕЋЕ МОЋИ ДА ОБАВИ!
СМИСЛИО САМ! СТАКЛЕНУ ПЛАНИНУ!

" ЈЕДНА ЊЕНА СТРАНА ЈЕ К'О СТАКЛО! ПОРЕД ТОГА, ПУНА ЈЕ ВУКОВА И МЕДВЕДА! ЊЕГОВ ЗАДАТАК ЈЕ ДА СЕ ПОПНЕ НА ЊЕН ВРХ И ВРАТИ ЗА ЈЕДАН ДАН..."

ТА ПЛАНИНА ЈЕ МОЈ ДЕВЕТИ ЗАДАТАК, КОЊИЋУ!
У ЗОРУ СЕ ФАНТОМ НАШАО У ПОДНОЖЈУ СТАКЛЕНЕ ПЛАНИНЕ...

ЕНО ГА! ПОЧИЊЕ ДА СЕ ПЕЊЕ! НЕЋЕ ДУГО ИЗДРЖАТИ АКО НАСТАВИ ТИМ ТЕМПОМ!
А ТУ СУ И ВУКОВИ И МЕДВЕДИ! НЕЋЕ УСПЕТИ ДА ИЗВРШИ ЗАДАТАК!

КАЖУ ДА ПОСТОЈИ ДУЖИ А ЛАКШИ ПУТ ДО ВРХА! ЗАШТО ГА СВИ ЗАОБИЛАЗЕ?

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА ПЕЊАЊА...

ГУБИМ ДРАГОЦЕНО ВРЕМЕ С ОВИМ ЗВЕРИМА!
ФАНТОМ ЈЕ УСПЕО ДА ОТЕРА ВУКОВЕ КАМЕНИЦАМА...

А КАД ЈЕ НАСТАВИО ДА СЕ ПЕЊЕ...

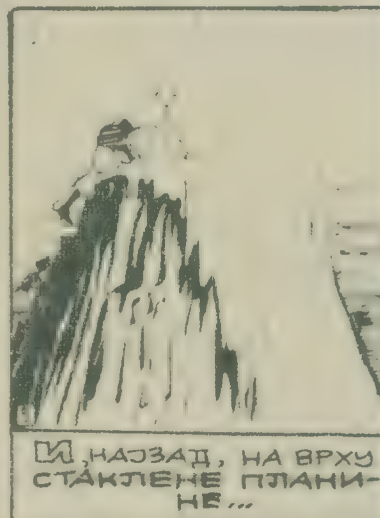

ХА, ХА! ТЕК ШТО СЕ ОСЛОБОДИО ВУКОВА, НАПАЛИ СУ ГА МЕДВЕДИ!
ОД ЊИХ СЕ ИЗВУЋИ НЕЋЕ!

ВИДИМ ДА СИ ПУН СНАГЕ!
НА СТРМОЈ ЛИТИЦИ ОДМЕРАВАЛИ СУ СЕ ЧОВЕК И ЗВЕР...

ЗНАМ И ДА СИ ГЛАДАН И ДА БИ МЕ ЗАЧАС СМАЗАО!
ФАНТОМ НИЈЕ ПРУЖИО ПРИЛИКУ МЕДВЕДУ ДА ПРВИ НАПАДНЕ...

БЛИЖИО СЕ КРАЈ ДАНА...

ЈОШ МАЛО ПА ЋЕ СУНЦЕ ЗАЋИ, А ЈА СЕ ЈОШ НИСАМ ПОПЕО!

И, НАЈЗАД, НА ВРХУ СТАКЛЕНЕ ПЛАНИНЕ...

ЈОШ НЕКОЛИКО МИНУТА И СУНЦЕ СЕ ВИШЕ НЕЋЕ ВИДЕТИ! ФАНТОМ ЋЕ СЕ ВРАТИТИ ТЕК У ЗОРУ! ДОВЕДИ МИ ДИЈАНУ ОБУЧЕНУ КАО МЛАДУ!

АЛИ, СУНЦЕ ЈОШ НИЈЕ ЗАШЛО!
УСКОРО ЋЕ! ПОЂИ, ПРИНЦ ТЕ НЕСТРПЉИВО ЧЕКА!

НЕЋУ ДА СЕ УДАМ ЗА ТЕБЕ! СУНЦЕ СЕ ЈОШ ВИДИ!
КРОЗ ПЕТ МИНУТА ЋЕ ЗАЋИ! ТВОЈ ДРАГИ НЕ МОЖЕ ДОТЛЕ ДА СЕ ВРАТИ!

ОВА СТРАНА ЈЕ ГЛАТКА К'О СТАКЛО!
А НА ВРХУ ПЛАНИНЕ...

ОВО ЈЕ МОЈА ЈЕДИНА ШАНСА!

ФАНТОМ ЈЕ ЛЕТЕО КАО СТРЕЛА...

ЈУРИШ, КОЊИЋУ! ОСТАЛО НАМ ЈЕ ЈОШ ДВА-ТРИ МИНУТА!

ЈОШ ДЕСЕТ СЕКУНДИ И БИЋЕШ МОЈА!

СТАНИ, ПЕПЕ! ВРАТИО САМ СЕ!

АЛИ, ПРЕ НЕКОЛИКО МИНУТА БИО СИ НА ВРХУ ПЛАНИНЕ!
ПЕПЕ ЈЕ БИО ЗАПРЕПАШЋЕН. ЗА НЕКОЛИКО СЕКУНДИ ИЗГУБИО ЈЕ ДИЈАНУ...

КОЈИ ЈЕ МОЈ СЛЕДЕЋИ ЗАДАТАК?
ДА ПРЕПЛИВАШ КАНАЛ СМРТИ! ТО ЈОШ НИКОМ НИЈЕ ПОШЛО ЗА РУКОМ!

ХММ! ЈАСНО МИ ЈЕ ШТО ГА НИКО НИЈЕ ПРЕПЛИВАО!
СВИ СТАНОВНИЦИ СА СТРЕПЊОМ СУ ПОСМАТРАЛИ ФАНТОМОВ УЛАЗАК У ВОДУ...

ПОРЕД ПОДВОДНИХ СТЕНА, КРОЗ КАНАЛ СУ ПРОТИЦАЛЕ БРЗЕ И ЈАКЕ СТРУЈЕ...

ФАНТОМ ЈЕ ИПАК УСПЕО ДА СТИГНЕ ДО ДРУГЕ ОБАЛЕ. У ГРАД СЕ ВРАТИО НА РАМЕНИМА СТАНОВНИКА ПЏАРА...

ДА БИ ПОКАЗАЛИ ДИЈАНИ ДА НИЈЕ УСАМЉЕНА У СВОЈОЈ СТРЕПЊИ И ИШЧЕКИВАЊУ, ЉУДИ СУ ОБАСИПАЛИ ЊЕН ПРОЗОР ЦВЕЋЕМ...

СМИСЛИТЕ ВЕЋ ЈЕДНОМ НЕШТО НЕМОГУЋЕ ИЛИ ЋУ ВАС СВЕ ПРОГНАТИ!
ЈА САМ ВЕЋ СМИСЛИО!

ШТА? ГОВОРИ!
ДА СПРЕЧИ ИЗВРШЕЊЕ БИЛО КАКВОГ ЗЛОЧИНА У ТОКУ ЈЕДНОГ ДАНА!
БИО ЈЕ ТО ФАНТОМОВ ЈЕДАНАЕСТИ ЗАДАТАК...

ПЦАР НИЈЕ МАЛИ...
АКО ЧУЈЕМ ДА ЈЕ НЕКО САМО ЈАБУКУ УКРАО ...
...ОН ЋЕ УМРЕТИ И ДИЈАНА ЋЕ БИТИ ВАША!

У ТОКУ ДВАДЕСЕТ ЧЕТИРИ ЧАСА У ПЦАРУ НЕ СМЕ ДА СЕ ДОГОДИ НИЈЕДАН ЗЛОЧИН! У СУПРОТНОМ ТИ ГУБИШ!
НАРОД ЈЕ НЕГОДОВАО ЈЕР ЈЕ ЗАДАТАК ЗАИСТА БИО НЕМОГУЋ...

ДИЈАНА, ПЦАР ИМА НЕКОЛИКО МИЛИОНА ЉУДИ! ЈА НЕ МОГУ ДА БУДЕМ СВУДА У ИСТОМ ТРЕНУТКУ И СПРЕЧИМ ЗЛОЧИНЕ!
ШТА ЋЕШ ДА РАДИШ, ДРАГИ?

У ТОКУ ЈЕДНОГ ДАНА НЕ СМЕ ДА СЕ ДОГОДИ НИЈЕДНО ЗЛОДЕЛО?!
ДА! А ТО НЕ МОГУ ДА СПРЕЧЕ НИ ПОЛИЦИЈА НИ ВОЈСКА, ИАКО БУДНО МОТРЕ!
ВЕСТ СЕ БРЗО ПРОНЕЛА ПО ЧИТАВОЈ ДРЖАВИ...

ДРУГАРИ, БОЈИМ СЕ ДА ОВОГ ПУТА НЕЋУ УСПЕТИ ЈЕР НИШТА НЕ ЗАВИСИ ОД МОЈЕ МУДРОСТИ И СНАГЕ!

ДИЈАНА, ПОМИРИ СЕ С ТИМ ДА ЋЕШ БИТИ МОЈА ЖЕНА!

ОВОГА ЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ СЕТИШ РАНИЈЕ!
НЕ МАРИ! ВАЖНО ЈЕ ДА ЋЕ ДИЈАНА ИПАК БИТИ ВАША!

НАШ ПРИНЦ ЈЕ ОКРУТАН!
ТО НИЈЕ ФЕР!
СВИ СУ САМО ГОВОРИЛИ О ФАНТОМОВОМ ЈЕДАНАЕСТОМ ЗАДАТКУ.

ПРЕНЕСИТЕ ПОРУКУ СВИМА! ДО СУТРА УВЕЧЕ НЕ СМЕ ДА СЕ ДОГОДИ НИЈЕДАН ЗЛОЧИН! ФАНТОМ МОРА ДА ПОБЕДИ!
ДА!
ДА!
У ПОДЗЕМЉУ ПЦАРА...

АЛИ, СВЕ САМ ПРИПРЕМИО ЗА ПЉАЧКУ!
ШЕФ ЈЕ НАРЕДИО ДА СЕ ОДЛОЖИ!
У ЈЕДНОЈ БАНЦИ...

ЗАР ЋЕШ ДАНАС ДА ТЕ ОПЉАЧКАШ?! БРИГА ТЕ ЗА ФАНТОМА!
ОХ! ЗАБОРАВИО САМ! ИЗВИНИТЕ!

ВРАТИ ТУ ЈАБУКУ! ЗАР ЖЕЛИШ ДА ФАНТОМ ИЗГУБИ?
О, НЕ!

НИЈЕДАН ЗЛОЧИН СЕ НИЈЕ ДОГОДИО У ЧИТАВОЈ ЗЕМЉИ? ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!
А ДО ЗАЛАСКА СУНЦА ЈЕ ОСТАО САМО ЈОШ ЈЕДАН САТ!

НЕ КРАДИ ТО ПИЛЕ! ЗАР ХОЋЕШ ДА ФАНТОМ ИЗГУБИ?
НАРАВНО ДА НЕЋУ!
СВИ У ЦАРУ СУ УЗБУЂЕНИ ЗБОГ ФАНТОМОВОГ ЈЕДАНАЕСТОГ ЗАДАТКА...

ЧИКО, НЕМОЈ! ФАНТОМ ЋЕ ИЗГУБИТИ!
ОХ, ЗАБОРАВИО САМ! ХВАЛА ТИ, ДЕВОЈЧИЦЕ!
ЗЛАТАР
... И НАСТОЈЕ ДА СПРЕЧЕ СВАКИ ЗЛОЧИН...

НЕ, ВИСОСТИ! ПОЛИЦИЈСКЕ СТАНИЦЕ ЈАВЉАЈУ ДА УОПШТЕ НЕМАЈУ ПОСЛА!
А ОСТАЛО ЈЕ САМО ЈОШ ДЕСЕТ МИНУТА!

ЈОШ ДВА МИНУТА, ВИСОСТИ!
ДРЖИ ОВАЈ ДРАГУЉ! ЈАВИЋУ ПОЛИЦИЈИ ДА СИ ГА УКРАО!

АЛИ, ВИСОСТИ...
НЕ БРИНИ! ОСЛОБОДИЋУ ТЕ ЧИМ СЕ ОЖЕНИМ ДИЈАНОМ!

ПОЛИЦИЈА! ОВДЕ ПРИНЦ ПЕПЕ! ЖЕЛИМ ДА... ОХ! ШТА?

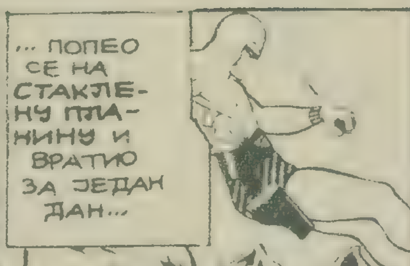

ЕВО ВАШЕГ ДРАГУЉА! НИЈЕ УКРАДЕН ЈЕР СТЕ МУ ГА ВИ ДАЛИ!

ТАКО ЈЕ ФАНТОМ ОБАВИО И ЈЕДАНАЕСТИ ЗАДАТАК, ШТО ЈЕ ЗА ПЕПЕА У ПОЧЕТКУ ИЗГЛЕДАЛО НЕМОГУЋЕ...

ДА ИПАК, ФАНТОМ ЈЕ САВЛАДАО ЦИНА БРОКА...
... УНИШТИО ПИРАНЕ ПРЕГРАЂИВАЊЕМ РЕКЕ...

... БИО БРЖИ ОД АНТИЛОПЕ...

... ИСТЕРАО АЈКУЛЕ ИЗ ЗАЛИВА...

... ПОПЕО СЕ НА СТАКЛЕНУ ПЛАНИНУ И ВРАТИО ЗА ЈЕДАН ДАН...

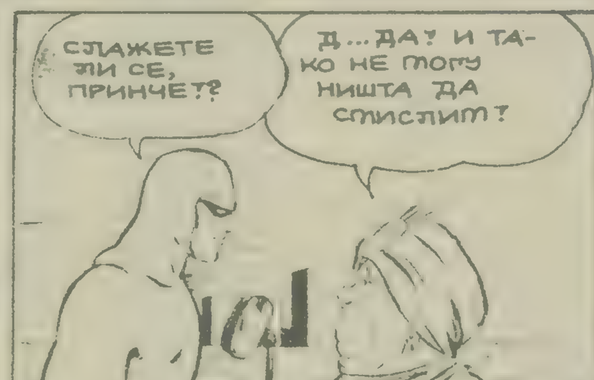

... УХВАТИО ЏИНОВСКОГ КОНДОРА...
... БИО ЈАЧИ ОД МАЈМУНА...

... ЗАУСТАВИО ЕРОЗИЈУ У ДОЛИНИ ЦРВЕНЕ РЕКЕ...
... УНИШТИО КОМАРЦЕ...

... ПРЕПЛИВАО КАНАЛ СМРТИ...

... А УЗ ПОМОЋ ЧИТАВОГ НАРОДА ПЏАРА ИСПУНИО ЈЕ И ЈЕДАНАЕСТИ ЗАДАТАК. У ТОКУ 24 ЧАСА У ДРЖАВИ СЕ НИЈЕ ДОГОДИО НИЈЕДАН ЗЛОЧИН...

ЈОШ САМО ЈЕДАН ЗАДАТАК, А ЈА НЕ МОГУ НИШТА ДА СМИСЛИМ!
НЕКА НАРОД ОДЛУЧИ КОЈИ ЋЕ БИТИ МОЈ ДВАНАЕСТИ ЗАДАТАК!

СЛАЖЕТЕ ЛИ СЕ, ПРИНЧЕ?
Д... ДА! И ТАКО НЕ МОГУ НИШТА ДА СМИСЛИМ!

ГРАЂАНИ ПЏАРА, ПРИНЦ ПЕПЕ СЕ СЛАЖЕ ДА МИ ВИ ЗАДАТЕ ПОСЛЕДЊИ ЗАДАТАК! ШТА ЖЕЛИТЕ ДА УЧИНИМ?

ОСЛОБОДИ НАС ТИРАНИНА ПЕПЕА!

ТО ЈЕ БАР ЛАКО! ОДРЖИТЕ ИЗБОРЕ И САМИ ОДЛУЧИТЕ ХОЋЕТЕ ЛИ ПЕПЕА ЗА ВЛАДАРА ИЛИ НЕ!
АЛИ, ЈА НЕ СМЕМ ДА ДОЗВОЛИМ ОДРЖАВАЊЕ ИЗБОРА! НЕ БИХ ПОБЕДИО НА ЊИМА ЈЕР МЕ СВИ МРЗЕ!

ОМОГУЋИЋЕТЕ ИМ ЧАСНЕ ИЗБОРЕ! У СУПРОТНОМ, ЈА ЋУ ДОЋИ ДА СЕ ОБРАЧУНАМ С ВАМА!
Д... ДОБРО!

ОХ, ДРАГИ, ТАКО САМ СЕ БОЈАЛА!
САД ЈЕ СВЕ ПРОШЛО, ДИЈАНА!

ЗНАМ ДА СВЕ МОЖЕШ, АЛИ НА ТРЕНУТКЕ САМ СУМЊАЛА ДА ЋЕШ ДА ОБАВИШ СВЕ ОНЕ ЗАДАТКЕ!
И ЈА САМ, АЛ' ОВО НЕК ОСТАНЕ МЕЂУ НАМА!
КРАЈ

РАЈКО КОЈИЋ

ПРОБУЂЕН СА РАЗЛОГОМ

Свирачки део посла, осим Рајка и новог бубњара Чорбе Владе Голубовића, обавили су неизбежни клавијатуриста – Лаза Ристовски и басиста Ненад „Јапанац". У сваком случају овај макси сингл је успешна најава за наредну плочу Рибље Чорбе и доказ да „мирни човек са цигаром". Рајко Којић има шта да каже.

Обожаваоци Рибље Чорбе већ више од годину дана нису имали прилике да се обрадују новим снимцима популарне групе. Прошлог месеца, међутим, појавила се у продавницама плоча која ће донекле утолити њихову глад – самостални макси сингл гитаристе Чорбе, Рајка Којића. Није тајна да је Којић увек био најјаче свирачко упориште у редовима састава, па зато и не чуди његова одлука да се окуша са соло-пројектом. Срећом, Рајко је избегао на овој плочи непотребно самодоказивање и гитарошке егзибиције и углавном се окренуо песмама које су логичан наставак ствари што их је он правио за албуме матичног оркестра. Том утиску доприноси и чињеница да све четири нумере на плочи пева Бора Ђорђевић, а за три је написао и текст, док су речи насловне песме „Не буди ме без разлога" дело још једног „чорбаџије", Момчила Бајагића.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

НЕ БУДИ МЕ

Музика: Рајко Којић
Текст: Момчило Бајагић

Стигао сам кући уморан к'о пас
досадним трамвајем што стаје
свани час
напољу је већ почињао дан
угасио сам пљугу и откључао
стан.

Ушао сам тихо ти си спавала
глава ми је тешка као Авала.

Не буди ме без разлога
не устајем пре пола два
не буди ме без разлога
поштеди ме бар у сновима.

Кад сам устао, место доручка
на столу је била твоја порука
знао сам шта пише и без
читања
не можеш да трпиш моја
скитања.

Ове ноћи опет нећу совити
треба опет нову драгу ловити
целе ноћи у кафани седећу
док не нађем себи љубав
следећу.

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ

LOVERBOY
c/o Bruce Allen Talent. 406-68 Water Street
Vancouver. B. C. Canada. V6H 1A4

MENUDO
c/o Padosa. Av. Ponce De Leon 157
Hato Rey. Puerto Rico 00913

HALL & OATES
c/o Champion Entertainment.
130 × 57th. Street.
New York. N. Y. 10019. USA

НОВА ПЛОЧА

ЏОАН АРМАТРЕЈДИНГ

Џоан Арматрејдинг – „The Key" (А & М – ПГП РТБ)

У серији лиценцних издања која је ове сезоне на тржиште избацила Продукција грамофонских плоча РТБ, посебно место заузима хит плоча певачице Џоан Арматрејдинг „The Key". Још на самом почетку своје каријере проглашена за „црну Џони Мичел", захваљујући снажном личном ауторству и убедљивим интерпретацијама, Џоан Арматрејдинг овим албумом стиче нове позиције у светској рок-хијерархији. Свих једанаест песама су музичко, текстуално и аранжерско дело саме певачице, али за њихов дефинитиван облик и сјајан звук на винилу велике заслуге припадају чувеном продуценту Стиву Лиливајту чији се дух и те како осећа. Нашој публици ће са ове плоче најпознатија бити песма „Drop The Pilot", која је уједно била и хит сингл.

РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИЦЕ!? РОКЗНАЛИ

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

Џони Лајдон (PIL):

„Лондон је постао велико село Некад је био виталан град а сада се свако после посла повлачи у куће, улице су пусте после 19 часова. Преко дана је и даље модна писта. Али, на живце ми иду сви ти са вештачки исфорсираним фризурама. Чак и носачи пртљага"

ШТА ЈЕ БИЛО 1983.

Пошто се већ незадрживо приближавамо крају 1983, ред је да проверимо колико вам је ова рокерска година остала у сећању.

1. Група Duran Duran била је прошлог пролећа на топ листама са песмом:
   а) **„Please, Please Tell Me Now**
   б) **„Bad Boys"**
   в) **„Is There Something I Should Know"**
2. Најуспешнији светски певач назвао је своју турнеју „Озбиљна месечина", а он се зове
   а) **Дејвид Боуви**
   б) **Мајкл Џексон**
   в) **Род Стјуарт**
3. Прошла година донела је распад дуета
   а) **Wham**
   б) **Naked Eyes**
   в) **Yazoo**
4. Али се зато поново окупила група
   а) **Deep Purple**
   b) **Yes**
   в) **Cream**
5. Код нас је велики хит била песма „Сиђи до реке" коју певају:
   а) **Филм**
   б) **Лачни Франц**
   в) **У шкрипцу**

РЕШЕЊА: 1.в 2.а 3.в 4.б

„ДЕЧУРЛИЈА" СА ЧЕТВОРОГОДИШЊИМ МАНДАТОМ

Одувек се сматрало да лака и зашећерена музика, у извођењу савршено негованих малолетника, представља искључиво амерички специјалитет. Међутим, најбољи доказ да и из других поднебља могу да потекну музичка сабраћа Дејвида Кесидија, Осмонда Бротхерса и Jackson 5, је порторикански састав Менудо.

Производ практичне и профитоносне маште менаџера Едгарда Дијаза. Менудо (на шпанском „дечурлија") сачињавају петорица клинаца: Рикардо Мелендез (16), Реј Рејес (13), Мигел Анхел Кансел (16), Џон Лосада Кореа (16) и Карлос Ривера Масо (14). Идеја да census „дечурлију" пала је Дијазу на ум 1977. године, када је окупио оригиналну поставу, која је у време викенда наступала на школским игранкама, да би већ 1978. стартовали са турнејама, а 1979 обезбедили себи место на радио и ТВ програмима. Рецепт по коме функционише састав је оригиналан: чланови примају када напуне 12 година, после строге аудиције, а добијају ногу када загазе у шеснаесту или раније, ако почну да „мутирају". На тај начин, кроз групу је до данас прошло већ једанаест дечака. Но, без обзира што на први поглед може да изгледа да оваква правила лоше утичу на континуитет у раду, то би била велика заблуда. Менудо су, наиме, до данас продали неколико милиона плоча, од којих је свака, без изузетка, платинаста по неколико пута. Њихове ТВ наступе редовно прати преко 200 милиона гледалаца, што им је донело примат на таласима компаније АБЦ и неколико ексклузивних филмских понуда. Истовремено, њихова популарност учинила је да сва сила тинејџерских новина и часописа буде преплављена написима о појединим члановима и групи у целини, а све у стилу „шта једе Реј", „колико се Рики у просеку дневно смеје" и „шта ће Ривера радити када му изџикљају први бркови". Обична деца напросто гутају сваки податак о својим миљеницима, док су њихови родитељи коначно мирни и срећни што њихово потомство није кренуло опасним стазама каканог рока. Сада је главна шема да се, у стилу Менудо, енглеске речи изговарају на шпански начин, дакле, обрнуто од онога што је радио Нет Кинг Кол.

Док еуфорија траје, пак, чланови састава се упињу да у потпуности задовоље захтеве личности које представљају. Иначе, лети се напоље, а то значи поново у сиротињска порториканска гета. Но, како год било, њима је ионако одузета једна од најпривлачнијих компоненти славе: тежња за вечношћу. Јер, када одзвони шеснаеста шут-карта је неизбежна.

Сунчица Аћимовић

РОК ДАТУМ

22. 12. 1949.

Рођени Морис и Робин Гиб у Енглеској. Године 1958 са родитељима и браћом одлазе у Аустралију, у домовину се враћају 1967 као чланови веома успешне поп групе „Би Џиз" (Bee Gees). Последњих десетак година живе и раде у САД. Уз њихово име везан је један дискографски рекорд: учествовали су у прављењу албума „Грозница суботње вечери", до сада најпродаваније плоче, укупно 28 милиона примерака.

ИЗБОРИ

РОКЕР 1983?

Редакција месечника „Rock 83" одлучила је да међу својим читаоцима, али и читаоцима „Хит стране" Политикиног забавника, изабере Рокера године: Личност која је током 1983. највише допринела даљем афирмисању домаћег рока. Уколико желите да својим мишљењем помогнете у што правилнијем избору те особе, седите и одмах напишите свој избор. Адреса редакције „Rock" је Македонска 29. 11001 Београд, са назнаком „Rocker 1983". Резултати гласања биће објављени у следећем броју „Rocka" који излази 11. јануара 1984.

ИНТЕРВЈУ ИНТЕРВЈУ ИНТ

РОК

ORANGE JUISE

Orange Juice (чита се: Оранж Ђус) су након неколико година постојања успели да се пробију међу комерцијалне силе поп света. Почетак приче пада 1977. када се после искуства са панк групом Nu Sonics, Едвин Колинс (Edwyn Collins) срео са Дејвидом Меклимонтом (David McClymont) и наговорио га да се лати бас гитаре. Нова група представљена је јавности 1979.

● Једном приликом си рекао да су Buzzcocks представљали „разарање концепције о панк групи". Да ли и Orange Juice руши концепцију о поп групама?

– Претпостављам, али то није намерно... Свако мисли да је драгоцен, да ради нешто посебно, укључујући нас. Трудимо се... Али не покушавамо да шокирамо. Пре него што постанемо субверзивни морамо прво да разоримо наше идеје.

● Ваш деби сингл „Falling And Loughing" издат је у фебруару 1980.

– Било је то дивно време, радосно, с пуно смеха. Људи не могу ни да замисле како је то стварно било са читавом плејадом уметника и чудака окупљених око фирме „Postcard".

● Тренутно радите на свом трећем албуму на коме има и ствари доста различитих од вашег досадашњег репертоара.

– Одлучили смо да озбиљније радимо, да будемо спонтанији у приступу. Сада је присутнији елемент случајности, изненађења. Наш други албум „Rip It Up", био је прилично конвенционалан, веома ортодоксан, перфектно слагање свих елемената. Сада ће бити више концертне атмосфере у нумерама.

● Последњи члан који је приступио Orange Juice је перкусиониста из Зимбабвеа Зеке Манијака, који има чудну везу са Југославијом. Наиме, његов отац је амбасадор у нашој земљи.

– Акредитован је лета прошле године. Ускоро долазим да га посетим и радујем се томе.

Зеке је своју помоћ пружио и Полу Велеру и његовом Style Councilu, a dovršava i svoj solo album zbog koga će po svoj prilici napustiti sastav. Za finalizaciju novog Orange Juice албума биће изнајмљен студијски бубњар, али то не поколебава Едвина Колинса:

– МИ СМО НАЈБОЉИ БЕНД У БРИТАНИЈИ!!!

Светислав Стојановић

КАТАЛОГ ОСТРВА С БЛАГОМ

ЧОВЕЧАНСТВО ОДНЕДАВНО ПОНОВО ТРЕСЕ ЗЛАТНА ГРОЗНИЦА У КОЈОЈ НЕ ВАЖЕ НИ ЗАКОНИ НИ ПРАВИЛА ФЕР-ПЛЕЈА. БОГАТСТВО СЕ ОВОГА ПУТА НАЛАЗИ ПОД ВОДОМ И ЗАХВАЉУЈУЋИ ТЕХНОЛОГИЈИ УСАВРШЕНОЈ У ИНДУСТРИЈИ НАФТЕ СВЕ МАЊЕ ЈЕ НЕДОСТИЖНО.

МОКРО

Енглески брод „Мерчант Ројал" пловио је дубоким газом притиснут шпанским пленом на повратку са Азорских острва. Труп му је био пробушен и опасно се нагињао у жестокој бури.

Ковчези пуни злата, сребра и накита у вредности од данашњих двадесет милиона фунти (две милијарде сто шездесет милиона нових динара) клизили су тамо-амо по преплављеном товарном простору док се капетан Џон Тимој из све снаге борио да задржи курс према луци Дармут.

Али „Мерчант Ројал" није био дорастао невремену које је владало на Ламаншу у ноћи 23. септембра 1641. године. Потонуо је са свих осамдесет морнара и благом око двадесет једну миљу од Лендс Енда, најјужније тачке енглеске обале.

Он и данас тамо лежи са пленом расутим око иструлелог трупа. Али то је само један од мноштва бродова потонулих око британске обале који још чувају свој драгоцени товар.

Почело је од „Единбурга"

Тачно место гробнице брода „Мерчант Ројал" још се не зна и та тајна представља неодољив мамац за данашње ловце на потонула блага који поред вештине и храбрости располажу и најсавременијим технолошким уређајима.

Извлачење блага са олупине бродова опасан је и скуп посао, али зато добитак може да буде баснослован. Најсвежији примери су златне полуге у вредности од садашњих четрдесет пет милиона фунти извађене из брода „Единбург" септембра 1981. са дна леденог Беренцовог мора где је торпедован маја 1942. и ковчег пун златних и сребрних дуката извучен са дна Северног мора протеклог лета приликом вађења остатака холандског трговачког брода „Флаинг Харт".

У индустрији нафте развијена је нова технологија истраживања морских дубина која прилично подсећа на свемирску. Захваљујући њој светло дана без сумње ће угледати још доста олупина занимљивих због својих скупоцених товара али и историјске и археолошке вредности.

Један од највећих британских стручњака за потонуле бродове је педесетдвогодишњи Ричард Ларн, некадашњи ронилац британске морнарице. У својој кући у Корнволу, на западној обали Енглеске, он и његова жена Бриџит предано раде на заједничком животном делу – каталогу свих лађа потонулих око британског острвља од 1100. године до данас.

Ларнови су купили кућни компјутер, од оних који се у Британији масовно продају и не коштају много, и помоћу њега направили Регистар бродова потонулих у водама Уједињеног краљевства, другим речима прави водич кроз потонула блага.

Водич за модерне гусаре

Непрекидним упоређивањем података у публикацијама поморског осигуравајућег друштва Лојд, старим новинама, морнаричкој документацији и картотекама бродских компанија Ларнови су досад успели да попишу двеста педесет хиљада олупина. На притисак дугмета њихов компјутер избацује обиље података о бродовима као што је злосрећни „Мерчант Ројал".

Ричард Ларн је лично ронио на многе од олупина пописаних у његовом компјутеру. Он сматра да је данас налажење потонулих блага прилично лак посао – могуће је чак електронски претраживати морско дно, а да се при том човек и не покваси.

Вађење је већ друга ствар.

Даљинско управљање – роботи, компјутери, камере...

Савремена опрема која се употребљава у лову на благо доприноси и решавању неких поморских тај-

ЗЛАТО

МАПА СУПЕРОЛУПИНА ОКО ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

1. У близини Лендс Енда лежи „МерчантРојал" потонуо 1964. са златним и сребрним товаром у вредности од око двадесет милиона данашњих фунти. Још није пронађен.
2. Бродови „Голден Лајон" и „Ред Лајон" потонули су заједно 1592. године код Гудвин Сендса у грофовији Кент. Однели су са собом злата и сребра у вредности од десет милиона фунти. Исте године на истом месту страдао је и „Сент Питер" с товаром вредним двадесет пет милиона фунти.
3. Брод ратне морнарице „Виктори" лежи на дну Ламанша код острва Гернзи од октобра 1744. са сто бронзаних пушака сада вредних око милион фунти.
4. Код истог острва почива и француски брод „Ист Индијамен" потонуо 1666. са златом и драгим камењем тада вредним милион и по фунти.
5. Холандски брод „Кенермерланд" потонуо је код Шетланда 1664. са четрдесет две хиљаде златних дуката и двадесет четири хиљаде гилдера.
6. Код Шетланда је потонуо још један холандски брод 1711. године. „Де Лифде" је однео на дно двеста двадесет седам хиљада златних и сребрних гилдера.
7. Холандски брод „Вендела" са седамдесет девет сребрних полуга и тридесет једним џаком сребрних дуката лежи такође код Шетланда од 1737. године.
8. Море око Шетландских острва прави је гробница холандских бродова: рачуна се да их ту има још најмање осам.
9. Легендарни „Тобермори", галија шпанске армаде, лежи код острва Мал. Верује се да му је товар вредан тридесет милиона фунти.
10. У заливу Теј потонуло је 1650. године двадесет бродова ерла од Албемарла са благом у то време вредним пола милиона фунти. Тачно место још није пронађено.
11. Пароброд „Ројал Чартер" потонуо је 1859. код Англзија. Двадесет пет хиљада златних соверина још није пронађено у његовој олупини.
12. Шпанска галија „Санта Круз" потонула је 1679. код Пемброука са дукатима у вредности од милион фунти. Тачно место још није утврђено.
13. „Лузитанију" је 1915. године потопила једна немачка подморница у близини Кинсејла у Ирској. Цени се да садржи благо у вредности од једне до четири милиона фунти.
14. „Хоуп" је потонуо 1749. код Чизил Бича у Дорсету. Још лежи на дну са џаковима златног и сребрног праха у вредности од педесет хиљада фунти.

ни. Тако је тридесет четворогодишњи ронилац Мартин Вудворд недавно пронашао британску подморницу „Сордфиш" која је нестала пре четрдесет три године за време другог светског рата.

На њу је набасао захваљујући сонарном уређају. Лежала је на дубини од четрдесет пет метара недалеко од британског острва Вајт. Веровало се да је подморницу „Сордфиш" уништио неки немачки разарач, а сада је утврђено да је у ствари налетела на подводну мину.

Део савремене опреме за подводна истраживања су и роботи фантастичног изгледа познати под скраћеницом ROV (од Remote Operated Vehicles — возила са даљинским управљањем) који могу да претражују огромне површине океанског дна.

Компјутери прогнозирају временске прилике и смер ветрова, а камере с даљинским управљањем продиру у таму океанских дубина.

Праште аутомати, лете бомбе

Око олупина бродова понекад се води жестока па и смртоносна битка. У Сједињеним Америчким Државама, где не постоје готово никаква законска ограничења, на океану зна да плане беспоштедан окршај аутоматима између ривалских екипа трагача, баш као на филму.

У Британији, бар засад, није дотле дошло. Постоји и закон о заштити олупина бродова донет 1973. године којим влада спречава уништавање историјски и археолошки занимљивих бродских остатака до чега би довела жеђ за златом.

Надлежност Министарства саобраћаја је да сваку такву олупину заштити од гусара нашег доба. Министарство управо решава да ли да под заштиту државе стави једну олупину у водама недалеко од летовалишта Брајтон у јужној Енглеској.

У водама око британских острва има двадесет седам оваквих места и нека од њих већ су била поприште узбудљивих сукоба.

Недалеко од острва Сили на крајњем југозападу лежи заставни брод адмирала сер Клаудслија Шавела „Асосиејшн" који је потонуо 1707. године. Разне екипе врзмале су се по тим водама и било је случајева бацања бензинских бомби на супарнике. Потплаћивање мештана да уходе друге рониоце већ одавно је уобичајена и уходана ствар.

И у овом, као и сваком другом лову, важи правило да бржи, јачи и спретнији односе плен.

Б. Д.

Фриц Лајбнер

ЛОШ ДАН ЗА ПРОДАЈУ

Велика светлуцава врата пословне зграде раставила су се праћена уобичајеним шумом и пропустила Робија, који је елегантно клизнуо на Тајмс сквер. Маса је чекала да га види јер је Роби још представљао новост. Био је забаван, симпатичан. Међутим, пажња којом су га обасипали није га чинила поносним; за осећања није био програмиран.

Роби је представљао логичан закључак процеса развоја продајних апарата. Сви његови претходници стајали су на једном месту, на тлу или окачени о зид, и само избацивали робу за убачен новац. А Роби је тражио муштерије. Он се кретао и са њима разговарао!

Као модел за приказивање изазивао је невероватну пажњу јавности. Свет је уживао да га гледа на телевизији, али још више да доживи да им Роби лично приђе, обрати се и понуди робу.

Сада је преиспитивао масу света и својим прецизно уграђеним уређајима за одређивање правог тренутка чекао да порасте напетост пре него што проговори.

– Мамице, па он уопште не личи на робота – процвркута девојчица коју је мајка подигла у наручје да га боље види. Изгледа као једна велика корњача.

То није било сасвим нетачно. Доњи део Робијевог тела представљао је металну полулопту обложену гумом и сунђером која није додиривала плочник, док је горњи део била метална кутија са црним отворима. Могао је да се окреће, сагиње и клизи на ниском ваздушном јастуку. Лагано клизећи ушао је у гомилу која се раздвајала да га пропусти. Девојчица се измигољила из мајчиних руку и храбро стала испред робота.

Здраво, дете! – рече Роби меким гласом телевизијске звезде.

– Здраво – прошапта девојчица.

– Колико имаш година?

– Девет... не, осам.

– Фино! – Метална рука излете из Робијевог врата и заустави се испред дечијег лица. Девојчица устукну.

РОБИ СЕ КРЕТАО ВОЂЕН ИСТАНЧАНИМ УРЕЂАЈИМА ЗА ДЕТЕКЦИЈУ КУПОВНЕ ГРОЗНИЦЕ СВЕ ДОК СЕ НА НЕБУ СРЕБРНОЗЕЛЕНИ ПУПОЉАК НИЈЕ РАСЦВЕТАО У КЛОБУЧАСТ НАРАНЦАСТ ЦВЕТ.

– За тебе! – рече Роби.

Девојчица узе лепо увијен лилихип и поче да га одмотава.

– Зар немаш шта да ми кажеш? – упита Роби.

– Ах... да, хвала!

– А шта мислиш о фином освежавајућем пићу уз лилихип? – настави робот. – Ако убациш новчић добићеш га!

– Рита! Врати се овамо! – зачу се мајчин глас. – Молим вас, пропустите ме, ја сам њена мајка.

Једна веома лепа жена појавила се пред Робијем, који је код старијих могао да одреди пол. Задивљено је звизнуо. Гомила се одушевљено смејала.

– Ако ниси жедна, онда ми реци за шта се интересујеш – упита Роби Риту. – За свемир.

– Имам још неколико примерака књиге о Марсовим ратницима која ће за неколико дана бити распродата... – само долар и...

– Не, хвала – рече мајка и поведе Риту.

У међувремену појединци из масе су се одвајали и створили ред испред Робија купујући свашта да би

се прикључили онима који могу да се похвале да им је први амерички покретни продајни робот узео новац и услужио их. Роби није стајао у месту већ се кретао вођен истанчаним уређајима за детекцију куповне грознице. Дошао је до раскршћа. Његови скенери регистровали су саобраћајна светла. Пошто је било упаљено зелено, Роби је мирно прешао улицу, а затим стао када се упалило црвено на задовољство окупљеног света.

Дивно је бити жив и посматрати Робија на такав узбудљив и сунчан дан, мислила је мала Рита. Жив и весео на ваздуху брижљиво контролисане свежине и топлоте са погледом на дивне светлуцаве облакодере оивичене плаветнилом обојеног неба.

– Децо, док чекамо на промену светла – настави Роби – дођите да бесплатно уживате у укусном попи-питу! А старији, ако желе, могу купити и алкохолна пића јер ја имам дозволу за продају свих врста вискија, џина...

Међутим, није успео да заврши реченицу. Сребрно-зелени пупољак расцветао се на небу изнад Менхетна у клобучаст, наранџаст цвет. Облакодери су постајали светлији и блистали неуобичајеним сјајем, док су њихови прозори почели да се претварају у ватрене буктиње. Зажарени комади метала лебдели су изнад глава застрашеног света, да би само часак касније почели да падају према тлу уз непријатно звиждање. Потмуло тутњање и грмљавина проламали су се околином. Маса света необуздано је бежала, газећи се и падајући, у махнитом покушају да се домогне најближег склоништа. Роби је мирно стајао док су му скенери трептали тражећи саобраћајна светла, која више нису постојала. Завладала је тама, а киша пепела сипила је са висине. Све се смирило.

Роби је лагано направио пун круг својим скенерима и није нашао ништа што би представљало подручје његовог интереса у близини.

– Роби! Роби! – вриштала је мала Рита трчећи му у сусрет.

– Здраво дете! Шта би желела? Стрипове? Бомбоне?

– Роби, хоћу маму... Помози ми да је нађемо! – почела је да плаче.

Робијев уређај, који му је донео највише популарности, одмах је реаговао на плач:

– Нешто није у реду, је ли? Јеси ли у невољи? Јеси ли се изгубила?

– Да, Роби! Одведи ме до маме!

– Остани овде и немој се бојати. Ја ћу одмах позвати полицајца.

Два пута је снажно звизнуо. Околина је горела. Тела рањених и мртвих прекривала су плочнике. Пустош је заменила ружичасту слику света који обећава добру будућност. Прође неколико минута, па Роби поново зазвижда.

– Одведи ме одавде, Роби, молим те! – врисну дете и скочи на папучицу робота.

– Дај ми 10 центи. – Девојчица му их пружи.

– Тешка си 22,5 килограма – рече Роби мирно.

Тада се зачу удаљен врисак:

– Рита! Рита! Јесте ли видели моју Риту? Где је моје дете! – који Робијеви слушни уређаји, далеко осетљивији од људских одмах регистроваше. Робот поче да клизи у правцу гласа. Ускоро мајка се појави на скверу и Рита јој потрча у наручје.

– Роби ми је помогао, мама! Он је ЗНАО да сам се изгубила и чак је звао и полицајце... Он ме је спасао, он је диван и добар... Ја хоћу једног Робија за стално... Полицајци нису долазили, је ли тако Роби?

Међутим, он је већ кренуо према спасилачким екипама да им понуди своје производе.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак	ОСОБА КОЈА ДАЈЕ ПОСАО	ОБЛА ПОВРШИНА (мн.)	ЗАСТОР, ЗАВЕСА	ГРЧКО СЛОВО	ОБАСЈАВАЊЕ	ДУБРОВАЧКИ ПИСАЦ, ДИНКО	СОЛИ СИРЋЕТНЕ КИСЕЛИНЕ
МЕСТО КОД МАКАРСКЕ							
УЗОР, УЗОРАК							
ПРЕЛАМАЊЕ, ПРЕБИЈАЊЕ							
ВУЛКАНСКА СТЕНА							
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА				ДРУГА / ГРЧКО ОСТРВО			
ПРОИЗВОД НАФТЕ							
ПРВО СЛОВО АЗБУКЕ		НАШЕ ЛЕТОВАЛИШТЕ / МЕНАЏЕР				ВРСТА РАДНИКА	
ТЕРАЊЕ, ГОЊЕЊЕ							ПАПАГАЈ
ВРСТА ВИШЊЕ							
ЗНАК ЗА КАСИОПИЈУМ			ПОДСМЕХ		ЕРБИЈУМ / УДРУЖЕЊЕ ЗАБАВЉАЧА		
КОНЦИ	ГРАД У ХРВАТСКОЈ						
ВЕПАР ЗА ПРИПЛОД							НАШ ПИСАЦ И ПУБЛИЦИСТ
ИМЕ ПИСЦА ВЕЛИКАНОВИЋА				ЈЕДНОЦИФРЕН БРОЈ			
КИНЕСКИ ФИЛОЗОФ СИ ТУН				ШАНАЦ			
				ХОЛИВУДСКА ГЛУМИЦА ГАРДНЕР			
ОЦЕЊИВАЧКИ ОДБОР	МАКАР ЈЕДАН / НАША РЕКА						
ЗАГРЕБАЧКА ПОП ГРУПА				100 m² (мн.) / ТРОМ			
НУЛА		СОВЈЕТСКИ ФИЗИЧАР ИГОР	"СУМПОР" / ОРГАН ЧУЛА ВИДА		ФРАНЦ. ПЕВАЧ МОНТАН / "АВЕНИЈА"		
ДЕО НОГЕ (мн.)							
ЈЕДНА КОШЧИЦА СРЕДЊЕГ УВА							
РИМСКИ БОГ ЉУБАВИ					ЦАНКАР ИВАН		

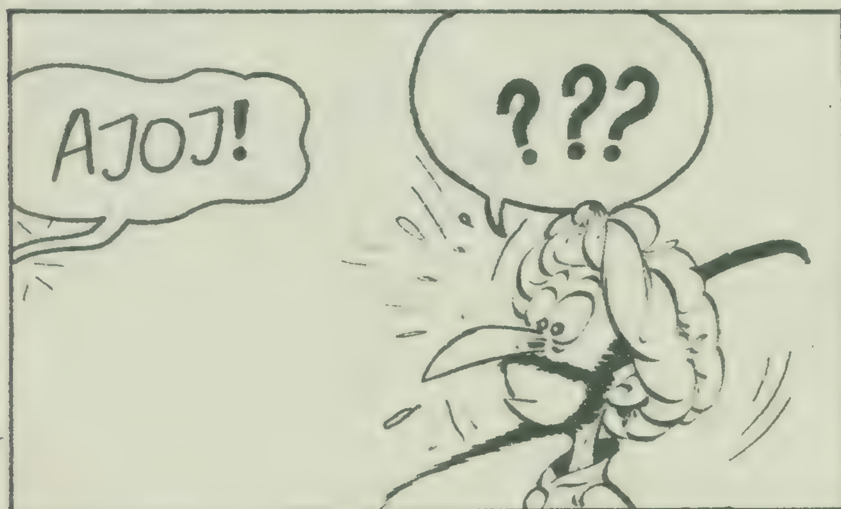
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: Подгора, образац, [illegible], [illegible], оне, ина, [illegible], а, Ика, и, [illegible], акварела, Ца, и, Ер, Ријека, нераст, Исо, три, Тан, [illegible], [illegible], Ава, [illegible], „Боа", [illegible], о, С, Иа, [illegible], [illegible], Амор, ци.

ИЗНОГУД: ТРГОВАЦ ЗАБОРАВОМ

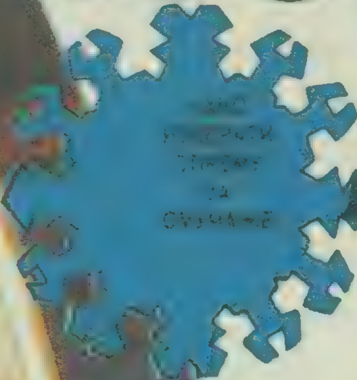

ИСПЕГЛАЈ ДАСКУ!

Одећа за смучање стаје колико и смучке, поједини модели и више. Међутим, без ње се не може.

Смучке које најчешће користе одрасли почетници. И оне се разликују између себе.

АКО СТЕ ВЕЋ ОДВОЈИЛИ ПОЗАМАШНУ СВОТУ, ПОСТУПАЈТЕ С НОВЦЕМ РАЗУМНО: СНЕЖНА СТАЗА НИЈЕ МОДНА ПИСТА, А НЕОДГОВАРАЈУЋЕ СМУЧКЕ ВОДЕ ПРАВО У – БОЛНИЦУ.

Живело скијање! Леп узвик, али већ и прва грешка. Словенски народи кажу смучке, смучање, а израз скије и скијање стигао нам је од нордијаца. Од њих су га преузеле друге земље, па се тако заједно са спортом одомаћио и код нас.

Смучање јесте спорт али и рекреација. Онај ко једном стане на смучке, говори се међу смучарима, неће их се одрећи докле год га служе здравље и ноге. И нису ни далеко од истине: на сваком терену видећете крепке седамдесетогодишњаке како стреловито јуре падинама.

Смучање је и здраво. Ипак, два добра не иду заједно: смучање крепи тело али је убиствено за џеп. Јер, опрема је више него скупа. Издатак је прави ударац за породични буџет. Зато вас упућујемо у мале тајне одабира опреме за смучање. Искусни смучари их знају, али не и већина продаваца у трговини, а нису ни много говорљиви. Уосталом, њихово је да продају а ваше да знате шта купујете.

Саставни део смучки су везови. Продају се одвојено. Модел „тиролије" (на слици) спада у скромније.

Поштујте таблицу

Основни део опреме су даске. Тако се називају „голе" смучке, односно смучке без везова. Пре него што уђете у продавницу, рашчистите једно: даске се не бирају по спољашњој атрактивности и цени. То је правило. Поштујете ли га – уживаћете у вожњи, учините ли супротно – сви су изгледи да завршите у болници сломљених костију. Објашњење је веома једноставно: даске МОРАЈУ да одговарају вашем смучарском знању, врсти снега на којем возите, а њихова дужина таблици на коју вас обавезује произвођач. То значи да даске на којима се смучају светски ас Ингемар Стенмарк или наш Бојан Крижај нису за средњошколца Дејана који је кренуо са татом на зимовање на Шару. Стенмарк ће стићи као од шале на циљ, а Дејан ће се на истим даскама зауставити чак у Тетову, ако се уз пут не претвори у велику грудву снега! Верујте на реч, и Стенмарк и Крижај возе на серијским а не на специјално за њих начињеним даскама.

О снегу као услову који одређује врсту дасака сувишно је говорити. Исте даске не понашају се једнако на меканој, утабаној или залеђеној стази.

Иако можда звучи необично, дужина дасака и те како утиче на вожњу. Две особе различитог раста не могу да возе даске исте дужине. Она се одређује тако што сопственој телесној висини додајете број центиметара према таблици коју прилажемо.

Искључиви произвођач дасака у нашој земљи је фирма „Елан" из Бегуња у Словенији. Светски стручњаци тврде да су њене даске врхунске. Нема сумње, вози их донедавно најбољи међу најбољима – Стенмарк. Треба рећи да „Елан" сваке године усавршава постојеће даске подешавајући им истовремено таблицу елемената који одређују њихов избор приликом куповине. На вама је, дакле, да погледате таблицу коју прилажемо и према њој изаберете даске. Она се односи на програм произвођача за 1983–84. годину. Уколико у продавницама наиђете на даске из програма ранијих годишта, обавезно потражите одговарајућу таблицу. Закључак је јасан: приликом избора дасака мода не долази у обзир, а систем „купићу оне јевтиније" чист је промашај.

До пре неколико година смучке су сврставане по намени у три групе: за трчање, скакање и алпско смучање. Одскора им је придодата нова група – смучке за акробатику. Смучке о којима говоримо односе се искључиво на алпско смучање и по дужини се деле на нормалне и кратке (зависно од узраста смучара и његовог смучарског знања). Ту поделу „Елан" је напус-

Најскупље домаће ципеле алпина СР 84 максимално чувају ногу од повреде. Стају око 850 хиљада старих динара.

КАКО ИЗАБРАТИ СМУЧКЕ (ТАБЛИЦА)

Смучарско знање	Терен за смучање	Модел смучки	Дужина смучки: телесна висина + цм...			Цена дин.
			такмичарске	спортске	рекреативне	
СМУЧКЕ ЗА ОДРАСЛЕ						
(S) Паралелно смучање у свим условима и при већим брзинама	Без ограничења	RC SGS RC GS RC SL Пром. 440	30–35 25–30 20–25 20–25	– 10–25 10–20 15–20	– – 10–20 10–20	16382 14924 13882 10103
(A) [illegible] паралелно смучање у добрим условима и при умереним брзинама	Средње тешки	Пром. 660 Пром. 220 RM 905	– – –	15–25 15–25 10–20	10–20 10–20 5–10	11541 7821
(L) До паралелне технике у лаким снежним и теренским условима при малим брзинама	Умерено стрм и лаган	RM 904 RM 903 RM 902	– – –	15–25 5–15 –	10–20 5–10 0–10	[illegible] [illegible] 3732
(I) За смучаре посебних захтева и изузетног смучарског знања	–	RC DH	–	–	–	18843
СМУЧКЕ ЗА ОМЛАДИНЦЕ						
(S) Паралелно смучање у свим условима и при већим брзинама	Без ограничења	RC Rac	10–20	до 10	–	7998
(A) Паралелно смучање у свим снежним условима и при умереним брзинама	Средње тешки	Пром. спорт	–	0–10	-5-(- 5)	8806
(L) Почетничко смучање	Благе падине	R8 RM 901	– –	0–10 0–10	0–5 0–5	3251 2799

тио и своје смучке за алпско смучање разврстава у три групе: S, A и L. Група S: смучар мора да влада паралелном техником смучања у свим условима, већим брзинама и на свим стазама. Група A: од смучара се захтева владање паралелном техником смучања у добрим снежним условима, при умереним брзинама и на средње тешким стазама. Група L: смучар треба да поседује почетничко знање, да смуча при малим брзинама и на лакшим стазама: Постоји и четврта, такозвана група I. Међутим, ту спадају такмичари; њихове даске су „аждаје"!

Ципеле и остало

Ако сте одабрали даске, не купујте их одмах. Прво извршите неколико проба. Неопходно је да знате да смучка само споља гледано личи на „комад даске". У ствари, она је састављена од неколико слепљених слојева материјала. Узгред, металне и фиберглас смучке више нико не производи

Добре смучке морају да имају одређену еластичност и пренапрегнутост. Превелику крутост дасака утврдићете на једноставан начин. Раширите незнатно ноге и левом руком прихватите врх једне даске. Задњи крај даске уприте у под поред ципеле на десној нози. Затим подигните врх смучке у висини главе и десном руком је притискајте по средини. Ако вибрира – добро је. Другу даску не проверавајте, будите сигурни да су обе исте.

Исправне даске имају и такозвани степен затварања. Проверићете га ако ставите клизну површину једне на клизну површину друге даске. Тако склопљене смучке подигните испред очију и полако стискајте по средини. Истовремено, пажљиво осматрајте како се затвара „пукотина" између клизних површина.

Затварање мора да тече од краја према средини. Даске се ни у ком случају не смеју прво додирнути по средини. Ако се то догоди – не купујте их. Светлосна пукотина до пола милиметра нормална је појава.

Ништа одока

После куповине дасака чека вас издатак за везове и припрема дасака за смучање. У нашим продавницама могу се наћи везови неколико познатих светских фирми: „маркер", „тиролија", „саламон". Цене су различите, а крећу се и до милион старих динара! Но, на томе се не сме штедети – вез главу чува. Његов је задатак да држи чврсто ципелу за смучку, али и да ослободи ногу од ње приликом пада. Везови се не смеју причвршћивати на нове даске одока. Најмања грешка у монтажи може да буде кобна. Ако сте почетник, замолите искусне смучаре да вам „прикуцају" везове, или се обратите стручном лицу. И за подешавање везова постоје таблице.

Припрема дасака за смучање је неопходна. Иако је клизна површина начињена од слоја полиетилена, даска неће низ снежну падину „сува". Клизна површина се маже специјалним препаратом на бази парафина – мажом. Продаје се неколико врста, зависно од квалитета снега на којем се вози. Цена паковања: 15 до 40 хиљада старих динара. Најбољи начин мазања је да се парафин нанесе на клизну површину даске, а затим да се преко ње превуче пегла загрејана до 120 степени Целзијусових. Пегла се води по дасци без заустављања. После тога се вишак маже стрпљиво одстрани оштрим предметом. И он се мора вући дуж даске без прекидања. Постоји мажа у спреју у туби. Глачање се обавља трљањем крпом. Корист је краткотрајна – мажа се брзо истроши.

У припрему дасака за смучање спада и обрада металних ивица дуж клизне површине. Намена ивица је да штите даску од оштећења и спречавају прекомерно отклизавање у вожњи. Металне ивице се обрађују брусним папиром или фином турпијом. Ако је цела смучка тешко водљива, бруси се ивица на врху и задњем делу. Ако пак врх смучке у заводу отклизује, бруси се метална ивица на задњем делу.

Даске и везови су ту, на реду су ципеле. Једини произвођач правих смучарских, такозваних панцерица је „Алпина" из словеначког места Жири. Првокласне су, али... За најскупље – СР84 треба избројати 850 хиљада старих динара. Можете доста да уштедите ако се определите за модел „проминенс" – стаје око 450 хиљада старих динара. Има и јевтинијих, наравно дечјих.

Нисте све купили! На снег се не иде без смучарске одеће. Какво је ту шаренило боја, цена и кројева! Тешко ћете наћи смучарске панталоне испод 300 хиљада старих динара. Најмање толико стаје и ски-јакна. Има панталона и за 900 хиљада старих динара! Ништа необично кад цена наочара за смучање досеже 200 хиљада старих динара. Утешно је што се оне могу купити и за тридесет хиљада.

Потребна вам је и капа. Најјевтинија је око двадесет хиљада старих динара, рукавице стају стотинак хиљада, исто старих, бољи штапови такође и... то је све.

Да ли је смучање скупо задовољство? Не треба заборавити да се смучарска опрема не мења често. Једном купљена дуго траје.

Миленко ТОДОРОВИЋ

БЕОГРАД ★★ 11001 МАКЕДОНСКА 29

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

Писмо недеље

КОШ НА ПОДУ

Хтео бих да знам ко је први основао кошарку и где. Када је кошарка као спорт уведена у Југославију? Ово ме интересује јер и сам играм у „Нафтагасу" из Елемира.

МИЛЕ ДОШЕН,
Елемир

Данашњу кошарку измислио је Канађанин Џејмс Нејсмит, наставник фискултуре на колеџу у Спрингфилду (САД), с намером да свом школском тиму рагбија омогући да за време зимских месеци тренира у дворани. Тако је настала једна сасвим нова игра са убацивањем лопте у кош. У почетку се тај кош налазио на поду дворане, а у игри је учествовао велики број играча. Простор игралишта играчи су савлађивали носећи, бацајући и котрљајући лопту, настојећи да се приближе кошу и да је убаце или спусте у њега. Лопта је прво била јајаста, као лопта за рагби. При оваквом начину игре стварале су се гужве око коша, па је касније број играча смањен, јајолика лопта је замењена округлом, а уместо ношења лопте уведено је „вођење". Обогаћена је и техника руковања лоптом, па је игра постала жива. У даљем развоју игре кош је подигнут увис и тако је кошарка стално усавршавана и допуњавана. Године 1891. Нејсмит је званично са својим студентима приказао нову игру и она је тада добила име „баскитбол". Од тада се кошарка нагло шири у САД и већ наредне године одигране су прве утакмице између екипа разних колеџа. Од 1897. одржавају се такмичења за првенство САД у организацији Аматерске Атлетске Уније. Почетком 1892. кошарку почињу да играју и женске екипе. Из САД се овај спорт раширио у остале земље света. У Европи су ширењу кошарке много допринеле војне јединице САД пред крај другог светског рата. Непосредно после његовог завршетка у многим земљама одржавају се првенства и оснивају савези за кошарку, а број међународних утакмица расте. Године 1922. одигран је и међународни турнир за жене у Монте Карлу, а прво светско првенство за мушкарце одржано је 1927. у Копенхагену

У Југославији кошарка је готово истовремено почела да се игра у разним крајевима. Први ју је 1923. приказао изасланик Црвеног крста Вилијем Виеланд у Београду. У Загребу је прва утакмица одржана 27. I 1929, а најактивнији у овом спорту били су чланови Соколског друштва Загреб II. Некако у исто време 1933–34. кошарка је тако почела да се игра у Београду, Сарајеву, Љубљани, Штипу, Карловцу, Сушаку и другде.

ЛЕПАК ЗА ТАЊИР

„Забавник" читам од седме године, а сада ми је дванаест. Већ сам ти два пута писала, али изгледа да ти играш кошарку са мојим писмима. Надам се да ћеш сада да ми одговориш на моје питање. Наиме, моја мама је разбила тањир од порцулана на коме је цртала темперама. Како би он поново могао да се састави?

БИЉАНА КУРТЕК,
Петра Драпшина 57
Дарда

Порцулански тањир можеш лако поново саставити тако што ћеш га залепити. Наравно, само под условом да сте ти и мама сачувале све разбијене делове. Најједноставније ти је да употребиш неки универзални лепак, као „ОХО" на пример, али претходно прочитај упутство за употребу.

ПРЖЕНЕ СЕМЕНКЕ

Чула сам да у Осијеку расте дрво по имену гинко које је веома ретко, па бих волела да знам нешто више о њему.

КАТАРИНА,
Славонски Брод

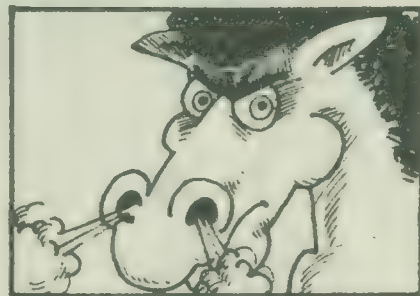
Заиста у Осијеку расте дрво гинко и то на неколико места у граду. Најстарије има преко сто година и налази се у центру. Остала стабла су млађа. Спада у род голосемењаче (семенке су им голе па отуда и назив), а настало је у мезозоику када је постојало само четинарско дрвеће, пре појаве лишћарског, па га с правом називају „живи фосил". Гинко се налази на граници лишћара и четинара. До данас се одржала око сто милиона година стара врста Ginkgo biloba која успева у источној Азији (Јапан, Кина, Кореја), а као украсно дрво гаји се ван тих подручја, па и код нас. Пошто гинко врло добро успева, данас није више толика реткост. У Југославији га, сем у Осијеку, има у близини овог града, у Даљу, затим у Алекси Шантићу (Бачка), у ботаничким баштама у Београду, Сарајеву, Загребу и многим другим вртовима широм земље. Гинко иначе има веома разгранато стабло високо 20 до 30 метара, лепезасте листове, мушки цветови су му у облику маца, женски се састоје од по два семена заметка, а оплодња се врши активно, сперматозоидима. Занимљиво је још и то да семенке овог дрвета имају меснато језгро, могу се пржити и служе као укусна храна.

СТЕПСКА ЛУТАЛИЦА

Желио бих да ми одговориш да ли постоје дивљи коњи. Ја бих волео да мало више знам о томе.

ПРЕДРАГ МАТКЈЕВИЋ,
Калиновац

Данас постоји само један облик правог дивљег коња, такозвани монголски дивљи степски коњ (Equs Przewalski), висок око 130–135 центиметара, а живи у

унутрашњости Азије на руско-кинеској граници. Открио га је руски истраживач по коме је и добио име.

Средином прошлог века скитали су се по степама југоисточне Европе чопори европских дивљих коња (Equs Tarpan) који су сасвим изумрли још 1879. године у јужноруским степама. Ови коњи имали су све особине правих дивљих животиња и од њих води порекло балкански коњ. Остали такозвани дивљи коњи, као рецимо они који живе на северноамеричком Западу, заправо су подивљале врсте домаћег коња. Преци ових коња одбегли су из домаћих ергела још у време када је бели човек колонизовао овај континент.

Припитомљавање коња почело је вероватно још 5000. године пре н.е., а према неким мишљењима и раније, у млађем и средњем каменом добу. Постоје тврдње да су у западној Азији и простору Ирана и подручју Алтајског горја извршени први покушаји припитомљавања. У Европу су одомаћени коњи са истока стигли у млађем каменом добу, тј. 3000–2000. године пре н.е.

НОВАЦ И ЈЕЗИК

Желео бих да ми одговориш шта значе речи нумизматика и лингвистика.

ЧИТАТЕЉ из Пожеге

Реч нумизматика потиче од грчке речи нумисматос што значи новац. То је наука о постанку, развоју и употреби кованог новца, медаља и новцу сличних металних предмета.

Лингвистика (латински lingua – језик) је наука о језику, а проучава природу, структуру и еволуцију језика у општем смислу а уз то описује и класификује поједине језике.

ПО БОГУ РАТА

Хтјела бих да ми објасниш значење и поријекло мог имена.

МАРТИНА РАМНИЧЕР,
Загреб

Мартина је женски облик од Мартин, а ово је опет настало од имена Марс, римског бога рата.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Хелена Урбански-Фидић, Нине Мараковића 5, 41000 Загреб – има 12 година, бави се спортом, воли музику, радо слуша Зану и Битлсе; хоби марке и разгледнице.

Димовски Владимир, Путар Божо, Андоновски Жарко, 91000 Скопље, Хо Ши Мин 294б, Бутељ I – имају по 17 година, воле диско музику, одговарају на свако писмо.

Наташа Гламочлија, Јурија Гагарина 174/7, 11070 Нови Београд – има 17 година, воли музику и филм, жели да се дописује са вршњацима из земље и иностранства.

ХИТНО ЈЕ!

Пишем ти први пут и надам се да ћеш ми помоћи јер ми је врло хитно. Молим те да ми даш адресу апотеке у Београду у којој могу купити чај од кантариона.

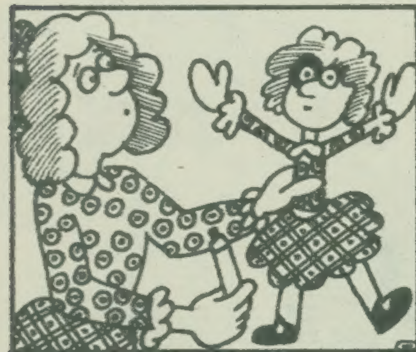
ИРЕНА,
Гроцка

У Београду се кантарион може набавити у Биљној апотеци у Улици Тадеуша Кошћушког број 1. Телефон је 620-452.

ШМИНКА ЗА ЛУТКУ

Молила бих те да ми кажеш како да скинем трагове фломастера са лица моје лутке коју сам „шминкала".

МИРА,
Будва

Трагове фломастера ћеш скинути веома лако, обичним алкохолом који ћеш купити у свакој апотеци.

МИРИСИ НЕУГОДНИ

Имам 15 година и волим да се дружим и лепо сам прихваћена у сваком друштву, али имам један проблем који не могу сама да решим. Много се знојим и дланови су ми стално мокри. То ме страшно забрињава јер је ружно видети. Свесна сам тога али не знам шта да предузмем, да ли да се обратим лекару или ће то можда проћи и само?

ЈЕЛЕНА,
Београд

Имам 15 година и мучи ме следеће: стално се перем и одржавам чистоћу, али ипак ми се тијело стално зноји и због тога одјећа има неугодан мирис. Највише се знојим под пазухом. Молио бих те да ми препоручиш неке сапуне, дезодорансе или нека друга средства и неку књигу из које бих о свему овоме сазнао нешто више. Молим те реци ми колико пута дневно треба прати зубе и када, те како је могуће одстранити неугодан мирис из уста.

Н. Н.
Нови Мароф

Тегобе на које се жалите нису необичне за ваш узраст: оне су последица фазе развоја у којој се налазите. У такозваном пубертету активнији је вегетативни нервни систем што, између осталог, изазива појачано знојење, црвењење и сличне тегобе на које се млади жале. То ће свакако проћи и зато нема потребе да бринете. Наставите и даље да редовно одржавате хигијену тела јер зној поред воде и соли садржи и посебне производе који настају распадањем беланчевина а шире врло непријатне мирисе. Препоручујемо вам употребу обичног тоалетног или дезодоранс сапуна и испирање пазуха 3% раствором SALYCIL SPIRITI и посипање прашком који треба справити од: Rp. Natrii Bicarb. 4,0; Talci Veneti ad 20,0 (тражите у апотеци).

Неугодан задах из уста може да има више узрока: распадање заосталих делова хране у поквареним зубима, обољења меких делова усне дупље, упале ждрела, крајника, разна обољења плућа, поремећаје варења и метаболизма, шећерну болест и – да не набрајамо више. Ако се уз њега јавља и појачано лучење пљувачке, узрок највероватније лежи у евентуалном обољењу органа за варење или дисање. У сваком случају, треба се посаветовати са лекаром.

Редовно прање зуба (после сваког оброка) и беспрекорна хигијена усне дупље уз повремену употребу препарата са ментолом, хлорофилом и 2% раствором H_2O_2 даће добре резултате. И на крају, препоручили бисмо и вама и вашим вршњацима који нам се обраћају са сличним проблемима да купите здравствени приручник др Владана Додића „Разговор са младима". Књига стаје 100 динара а може да се набави на киосцима дневне штампе.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Александар Мартиновић

Издавачки савет:

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Станковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Владимир Гајтовић, Светлана Ивановић, Александар Мартиновић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Милош Томић.

Секретаријат:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" — ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 25 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 276,00 динара, полугодишња 552,00 динара, годишња 1.104,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 552,00 динара, полугодишња 1.104,00 динара, годишња 2.208,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$	35.–
СР НЕМАЧКА	DM	88.–
ШВАЈЦАРСКА	Šfr.	75.–
ФРАНЦУСКА	Ffr.	248.–
ШВЕДСКА	Škr.	255.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

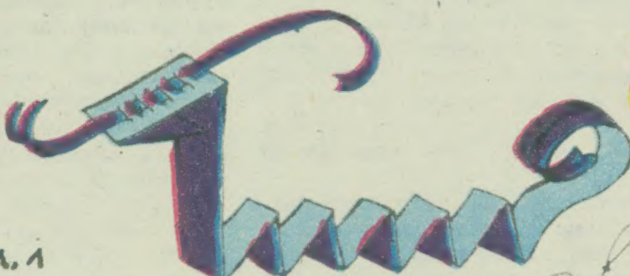
УКРАСИ ЗА ЈЕЛКУ

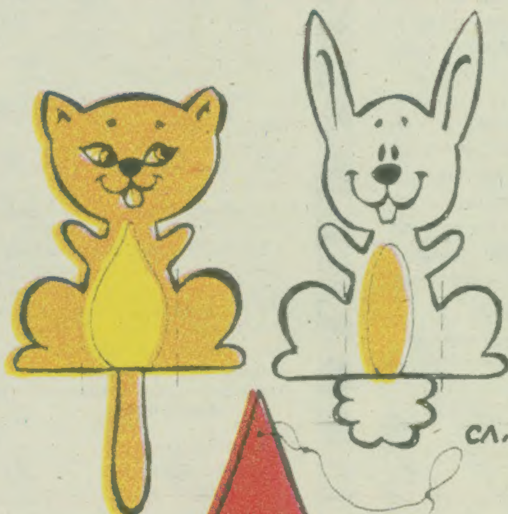
Ево како да уочи Нове године направите од папира украсе за јелку а да при том уопште не користите лепак. Да би фигурице биле чвршће цртајте их на хамеру. Најједноставнији украс дат је на цртежу 1. у облику змаја. Папирнату траку пресавијте као на нашим цртежима а главу украсите посебном папирном траком. Змајеви треба да буду живих боја, може и шарени, на пруге или тачке. Њих ћете ставити директно на гране јелке. Уместо маце, куце, и зеца на црт. 2 можете, према шеми на нашем цртежу нацртати лију, меду, миша... Кад цртате. треба да нацртате и полеђину.

Ако нисте вешт цртач. исеците наше сличице. па их залепите на папир обојен одговарајућом бојом. На црт. 3 види се како треба пресавити ноге. шапе и реп. за врх главе привежите кончић па украс обесите о грану јелке.

СЛ. 4

СЛ. 1

СЛ. 2

СЛ. 3

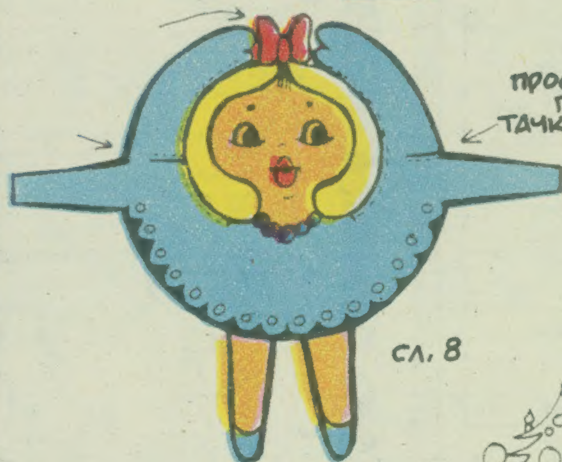
СЛ. 5

СЛ. 6

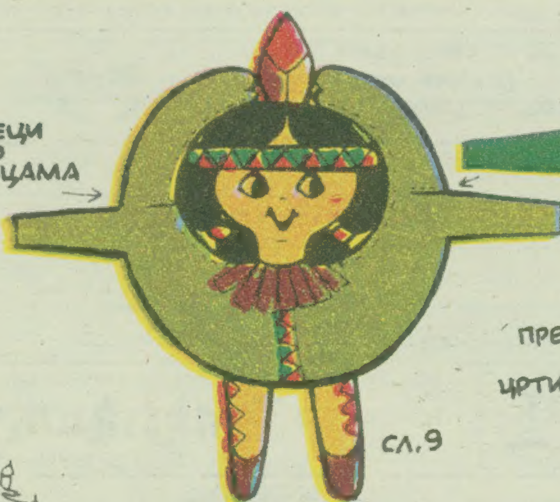

СЛ. 7

На црт. 4. и 5. види се како на исти начин можете да направите Деда Мраза или патуљка. Просеците свуда по тачкицама, тако да капа остане на предњој страни. а засеке на струку преклопите као на црт. 7. тако не морате да лепите предњи део за задњи. Засеците око доњег дела носа и браде (по тачкицама на црт. 6). па их мало пресавијте и одигните. да се добије димензија. На врх капе привежите кончић.

Луткице су на цртежима 8 и 9. Можете да копирате модел и на исти начин нацртате и Кинескињу. Црнкињу, принцезу... Позадину и лице морате обојити истом бојом. Ако нисте вешт цртач. налепите наше луткице на розе папир. засеците и пресавијте по цртицама. а засеке на рукама преклопите као код патуљка на црт. 7. Тако ћете добити луткицу на црт. 11. Ова лутка може да се окачи. ако јој вежете кончић. а може и да стоји.

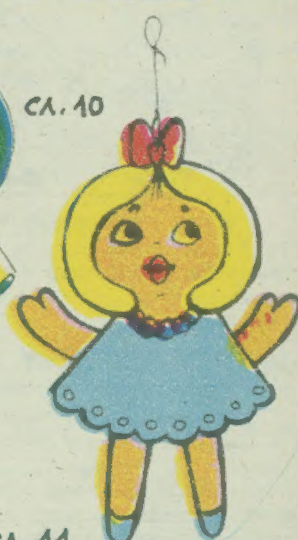

СЛ. 8

СЛ. 9

СЛ. 10

СЛ. 11

ВУНДЕРКИНД И БЕЛА МАЧКА

Са годину и по дана научио је азбуку, у другој је течно читао, у трећој већ имао солидна знања из историје, географије и језика. Таблицу множења научио је у четвртој кад су га заинтересовали математика, биологија и физика. Са пет се уписао у први разред и за две године савладао програм за четири...

Родитељи Костје Славина су обични људи: Мајка Фрингиз је инжењер и ради на катедри опште хемије на Азербејџанском петрохемијском факултету, а отац Владимир официр. Шта они кажу о свом сину?

Мајка:

Кад сам 20. августа 1969. кренула у породилиште, преко пута ми је претрчала бела мачка и тако је настала мала породична легенда... Три године касније моја пријатељица обратила се малом Костји:

– Тебе је на свет донела бела мачка и зато си ти тако паметан. Ваљда знаш да осталу децу доноси рода.

Костја се наљутио и одговорио да њега на свет није донела никаква мачка већ да се он на овом свету појавио знатно једноставније: родила га је мама. И ту није стао. Детаљно јој је објаснио како је све то текло. Касније сам дознала да је Костја читао медицинску енциклопедију. Ипак, тада нисам ни помишљала да дечак схвата оно што говори, али ускоро сам схватила да у породици расте изузетно интелигентан дечак.

Нахранити Костју била је права мука. Није имао стрпљења да седи за столом и једе. Вртео се, играо, причао. Морала сам да прибегавам разноразним триковима да бих га некако нахранила. На пример, пред њега сам стављала кутију са шаховским фигурама и захтевала од њега да пронађе белог коња. Он би за тили час пронашао обе фигуре белих коња – а у међувремену би прогутао који залогај. Научио је да разликује слова са двадесет месеци, а са две и по године почео је да чита.

Куповали смо му разне играчке, између осталог и обојене коцкице са словима и сличицама на свих шест страна. Костја је врло брзо научио да од слова слаже речи и убрзо почео да исправља баку која је од слова сложила реч „лута" уместо „лутка". Њему није промицала ни најмања ситница.

Трчкарао ми је за петама и стално тражио да се играмо, а ја нисам имала времена. Знате, запослена сам, а треба спремити кућу, скувати ручак, опрати... Да бисмо га научили да се забавља купили смо му прво зоо малу. Требало му је само седам дана да је детаљно проучи: већ тада је знао колико се на мапи налази зебри, колико папагаја, медведа и других животиња. Штавише, умео је без грешке да покаже места где која од њих живи...

На ред је дошла географска карта света. За изучавање и ове мапе Костји је требало само неколико дана. Ускоро је запањио оца питањем: Кроз које све земље пролази Екватор?

Кад је напунио три године, Костју смо дали у дечји вртић. На путу до вртића и назад Костја је научио таблицу множења. Тада је већ познавао геометријске фигуре и њихове називе.

Отац:

Када је Костји било пет година, одвели смо га у школу, да га упишемо, међутим, одбили су га јер у СССР-у деца полазе у школу са седам година. Обишао сам разна одељења народног образовања, али су ме свуда уверавали да је уписивање петогодишњег детета у школу ризичан потез: ако се у том узрасту преоптерети школским програмом, може доћи до разних поремећаја у психичком развоју. Кад ми је све то дојадило, отишао сам у републичко Министарство за просвету. Примио ме министар лично. Он је наредио да се створи посебна комисија састављена од лекара и педагога и да она да свој суд може ли Костја у прваке или не.

КОСТЈА СЛАВИН, ЧЕТРНАЕСТОГОДИШЊАК ИЗ БАКУА, НАЈМЛАЂИ ЈЕ СТУДЕНТ У СОВЈЕТСКОМ САВЕЗУ: ПРОШЛЕ ЈЕСЕНИ УСПЕШНО ЈЕ ПОЛОЖИО ПРИЈЕМНИ ИСПИТ И УПИСАО СЕ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ.

Костја је оборио с ногу комисију. Један члан узео је лист папира и перо, нацртао нешто и упитао Костју: „Видиш ли овај квадрат?"

– То није квадрат – одговорио је Костја – то је паралелограм".

Лекари су закључили да је дете апсолутно нормално и добро развијено, те према томе може у школу. Али, када сам с председником комисије изашао из факултетске зграде, он ме је поздрављајући се с нама, упитао:

– Реците ви мени може ли он мирно преседети на часу читавих 45 минута?

– Костја је у међувремену скакутао на једној нози по асфалту и нешто певушио. Одговорио сам му да је Костја врло друштвен и да ће се понашати као деца у његовој околини.

Да кажем нешто и о лекарским прегледима кроз које је Костја морао да прође. Пре него што је дао своје дефинитивно мишљење психијатар је између осталог, упитао Костју:

– Реци ми, зашто је најпре зима, потом пролеће, па лето и јесен и опет зима?

– А зашто је најпре ноћ, затим дан, па опет ноћ? – одговорио је питањем Костја.

Комисија је дала дозволу за упис у школу. Са том потврдом сам се упутио директору. Али, он у почетку није хтео да чује:

– Овог клинца хоћете да упишем?! Ни говора! – Директор је затим погледао на свој сат и установио да стоји. Упитао ме колико је сати. Костја је погледао у мој сат и одговорио:

– Пола једанаест. Наиме, кад је имао три године, Костја је прележао заушке. И да не би лежао тек тако, учио је да гледа на сат. Директор је погледао малишана, насмејао се и рекао:

– Па ти си права момчина. Нека ти буде – уписаћемо те.

Мајка:

Имали смо среће са педагогом. Чим је пошао у школу, учитељица је схватила да Костја зна више од осталих првака и почела је да ради са њим по програму за други разред. Основачка „каријера" мог сина изгледала је овако: септембар – први разред, децембар – други разред. У трећи се уписао већ наредног септембра. А чим је кренуо у трећи, набавили смо му уџбенике за четврти. У другом полугођу он је већ похађао четврти разред и са навршених седам година уписао се у пети. Са 12 година Костја се већ борио за златну медаљу која се даје свршеним ђацима десетог разреда који заврше са одличним успехом.

Али, није све ишло глатко с нашим Костјом. Тако ми је једна учитељица заједљиво рекла:

– Ви желите да докажете околини како је ваш син генијалац, а да су остала деца глупа. И Костја је почео да добија четворке из њеног предмета. Тек на интервенцију директора школе Костја је пребачен у друго одељење.

Отац:

Од најранијег детињства маштао је да постане лекар. Као некада у школи, ни на универзитету нису хтели да чују да тринаестогодишњака приме на факултет и то још медицински. Међутим, чланови специјалне комисије сложили су се да Костја полаже пријемни. То је потрајало данима и са сваког полагања Костја се враћао скачући од радости јер је добијао највише оцене. Причао нам је да га чланови испитне комисије питају много више него друге, али не због тога да би му закинули на оцени већ због тога што их је занимало шта све један клинац зна...

Р. Д.

Костја Славин – вундеркинд или обичан дечак.

WALT DISNEY
МИКИ

БИЋЕ ТО НАЈБОЉИ ЗМАЈ НА ТАКМИЧЕЊУ!
ЛЕПАК
КАКАВ ЈЕ ТО МОДЕЛ, ШИЉО?

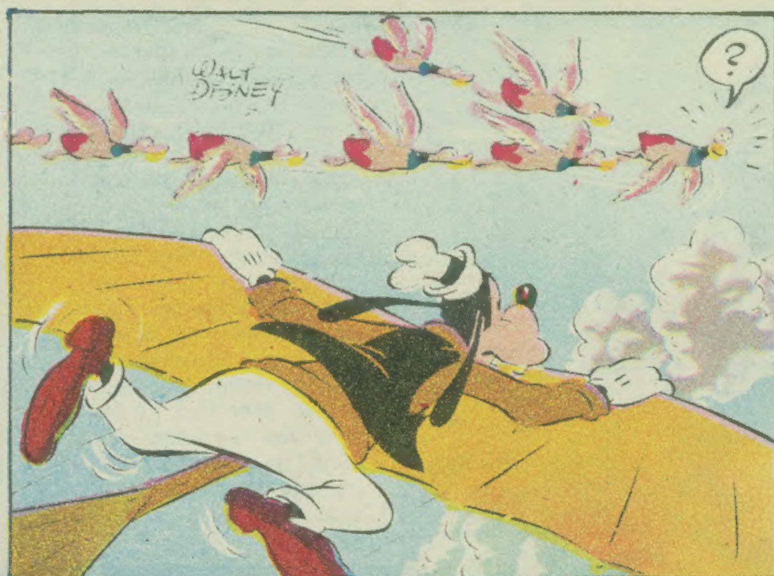

МОДЕЛ СЕ ЗОВЕ „ДИВЉА ПАТКА" ЈЕР ЈЕ СНАЖАН И ДУГО ОСТАЈЕ У ВАЗДУХУ!
ЛЕПАК

А САД ПОЛАКО...
ХАЈДЕ, ПАТКИЦЕ, ПОЛЕТИ...

?!

ПУСТИ КОНОПАЦ, ШИЉО!

ЈАО, МАЈКО МОЈА!
ЦАП!

WALT DISNEY
?

ЦЕНИМ ВАШЕ ПОВЕРЕЊЕ, ДРАГЕ МОЈЕ, АЛ' ЈА БИ' РАДИЈЕ ДА ВАС ВОДИ НЕКИ ПАТАК!